

P A R T E A A D O U A

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

Printre studiile de fundamentare luate în calcul la întocmirea documentației, care justifică enunțarea unor reglementări urbanistice amintim:

Prevederi ale secțiunilor PATN;

Prevederi ale PATJ Caraș Severin ;

Planul de dezvoltare a Regiunii Vest pentru perioada 2007-2013;

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2007-2013;

Planul de Management al Parcului Național Semenic - Cheile Carașului;

Planul local de măsuri pentru reducerea poluării apelor carstice, 2003;

Planul de Management al sitului „Natura 2000” Semenic – Cheile Carașului;

Planul strategic de dezvoltare integrată a turismului în zona Caraș-Severin – Vrașac-Banatul de sud, 2004;

Programul Strategic de Dezvoltare a Turismului la nivelul zonei formate din județele: Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți

Fundamentarea datelor cuprinse în cadrul PUG – Carașova au la bază datele și informațiile culese de pe teren, din cadrul primăriei Carașova, date statistice și alte informații utile. Un rol deosebit de important în redactarea documentului îl au:

- PUG Carașova, realizat în 1999 de SC Case SA - Reșița
- Strategia de dezvoltare economică a comunei Carașova pentru perioada 2008-2013;.
- Planul local de măsuri pentru reducerea poluării apelor carstice, 2003;
- Planul de management al Peșterii Comarnic;
- Studiu de fezabilitate privind amenajarea și reamenajarea turistică a unor peșteri realizat în 2009, de către Institutul Național de Cercetare și dezvoltare în Turism și Institutul de Speologie “Emil Racoviță” – București
- Studiul de fundamentare istorică și arheologic (anexă);

Principalele proiecte existente la nivelul unității administrative, cu impact în dezvoltarea urbanistică a comunei și pentru care există studii de fezabilitate, sunt cele privind realizarea infrastructurii de bază din comună Carașova, cu următoarele componente:

- Amenajarea Centrului civic Carașova
- Reabilitarea infrastructurii de transport locale (modernizarea unor drumuri comunale și refacerea unui pod);
- Amenajarea unor drumuri forestiere;
- Extinderea alimentării cu apă pentru localitatea Neremed;
- Amenajarea rețelelor de canalizare și a unei stații de epurare pentru toate localitățile comunei, pentru care există studii de fezabilitate;
- înființarea unui Centru social pentru persoanele vârstnice.

În sprijinul dezvoltării economice a comunei administrația locală sprijină sau se implică direct într-o serie de proiecte privind:

- Creșterea rolului comunei Carașova în cadrul asociațiilor de dezvoltare

intercomunitare la care comuna Carașova este parte. Ne referim aici la:

- Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Promo – Tur Banatul Montan Anina (2009);
 - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Intercom deșeuri Caraș-Severin (2009);
 - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu apă și canalizare „ACVABANAT” (2009).
- Reabilitarea și reutilizarea capacităților piscicole existente în Carașova, în sistem public-privat, odată cu obținerea dreptului de proprietate asupra terenului. Actuala păstrăvărie urmând să fie modernizată și inclusă în cadrul unui centru de agrement și petrecere a timpului liber.
 - Odată cu recâștigarea unor importante centre ale turismului local și zonal, precum Tabăra școlară de la Jervan, aflată într-un proces avansat de degradare și a unor cantoane silvice se pune problema refacerii și revalorizării acestora prin introducerea lor în circuitul turistic.
 - Dezvoltarea turismului, prin valorificarea potențialului natural și istoric al comunei Carașova în cadrul unui proiect de interes zonal – Parcul Regional de Agrement și Turism. Pași concreți în acest domeniu au fost făcuți prin amenajarea unui Centru de informare turistică la Carașova, și se mai dorește realizarea unui Han cu specific croat.
 - Valorificare a patrimoniului natural existent, ilustrat și de bogăția fenomenelor carstice cunoscute, din care unele sunt recunoscute și declarate rezervații naturale, evidențiază posibilitatea amenajării și/sau reamenajării unor peșteri în scopul introducerii lor în circuitul turistic. În acest context amintim existența unui „Studiu de prefezabilitate privind amenajarea și reamenajarea turistică a unor peșteri”, întocmit de INCDT în colaborare cu ISER București, în 2009, studiu care face o analiză pertinentă a posibilităților de amenajare și valorificare pentru Peștera Comarnic, aflată pe teritoriul administrativ al comunei.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Dezvoltarea viitoare a localităților comunei se va realiza prin valorificarea potențialului natural, economic și uman existent. (conform sugestiilor prevăzute la Cap. 3.4. **DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR, și 3.9 DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE – SOLUȚII PROPUSE**).

Dezvoltarea localităților se va face în mod natural, pe vetrele existente, pe direcția căilor de comunicație, avându-se în vedere potențialul de dezvoltare economică și dezvoltare turistică, posibilitățile de echipare edilitară și o organizare mai eficientă a spațiului din intravilan.

Evoluția posibilă a localității va respecta prevederile PATN și PATJ, alte programe pe termen mediu sau lung, în conformitate cu sugestiile de la capitolele 3.2.1. și 3.4.

3.2.1. Prevederi ale secțiunilor PATN

Comuna Carașova nu este conectată direct la marile magistrale europene de transport auto, feroviar sau naval din sud-vestul României, dar prin intermediul DN 58 are acces direct la Coridorul paneuropean de transport multimodal IV: Nădlac - Arad - Timișoara - Lugoj - Caransebeș - Drobeta - Turnu Severin - Filiași - Craiova – Calafat, fapt ce permite un acces ușor spre oricare parte a țării și/sau Europei. Prin intermediul DN 58 și DN 57 B (Anina – Oravița – Naidăș – Moldova Nouă) comuna este racordată la zona vestică a Peninsulei Balcanice și la infrastructura navală existentă sau viitoare de pe Dunăre, prin Punctul Moldova Nouă, precum și la viitorul drum expres: Socol - Baziaș - Moldova Nouă - Drobeta-Turnu Severin.

Resursele de apă ale comunei Carașova sunt asigurate în proporții diferite, de la o localitate la alta, situația cea mai problematică având-o localitatea Iabalcea, lipsită de asemenea resurse. Deși legea 171/1997, cu modificările ulterioare nu include zona în categoria celor care necesită lucrări urgente de dezvoltare a sistemului de alimentare cu apă, necesitatea acesteia este o componentă de bază a creșterii calității vieții și a dezvoltării economice pentru locuitori. Prin PATJ, au fost prevăzute totuși lucrări de acest gen, lucrări prin care s-a reușit asigurarea alimentării cu apă în sistem centralizat pentru localitățile Carașova și Iabalcea.

Riscurile naturale, potrivit Legii nr. 575/2001 sunt scăzute: din punct de vedere seismic, cu un coeficient 6 pe scara MSK și perioada medie de revenire 100 ani, iar riscul la inundații, este dat de nivelul maxim al precipitațiilor căzute în 24 ore, care este de 100-150 mm, și de revărsarea principalului curs de apă ale zonei – Carașul. Efectele acestor inundații sunt mai puțin evidente în cadrul localității, ele afectând mai ales terenurile situate în aval, în apropiere de Gârliște. Alunecările de teren sunt influențate de litologia solului, pantă și nivelul precipitațiilor, ele fiind întâlnite mai ales în zonele joase din cadrul Depresiunii Lupac. Potențialul de producere a acestora este unul mediu cu o probabilitate redusă de producere în zonele joase și cu un potențial scăzut de producere în zonele înalte ale Munților Aninei (vezi Legea 575/2001, anexa 6). Dar puternica fragmentare a masei de calcare, care formează trene uriașe de grohotiș în zona Cheilor Carașului, mărește riscul căderilor de pietre, în special primăvara și toamna, odată cu creșterea pluviarității, acest fenomen putând afecta localnicii și turiștii aflați în zonă.

Legea nr. 5/2000 menționează existența pe teritoriul comunei Carașova a Rezervației naturale Cheile Carașului inclusă în cadrul Parcului Național Semenic-Cheile Carașului. Tot aici se găsesc mai multe rezevații speologice foarte importante sub aspect științific și multe alte peșteri, cu potențial turistic. Totodată comuna Carașova, dispune de un important potențial turistic antropoc, datorat prezenței unor monumente istorice cu valoare de patrimoniu precum Cetatea Carașovei (Cetatea Turcului) și Biserica catolică din localitate, la care se adaugă valorile etnografice și folclorice specifice. În acest context comuna este catalogată, potrivit OG142/2008, privind Zonele cu resurse turistice, ca având importante resurse naturale, cu potențial de valorificare turistică mare și foarte mare dar cu probleme de infrastructură specifică și tehnică. Din cele prezentate se poate constata rolul important pe care dezvoltarea turismului îl poate juca în cadrul economiei locale.

În conformitate cu prevederile legii 351/2001 privind rețeaua de localități, comuna Carașova cu

centrul administrativ în satul Carașova, aparține de jud. Caraș Severin, ce se găsește în sfera de influență a municipiului reședință de județ - Reșița. Aici se găsește Judecătoria care are competențe și asupra Carașovei, și trezoreria la care comuna este arondată.

Vezi cap 2.3.2. Prevederi ale PATN și PATJ, privind zona.

3.2.2. Priorități de intervenție

Apreciem că și pentru viitor localitatea își va păstra caracteristicile economice tradiționale în mare parte, dar vor apărea și alte activități economice, în primul rând serviciile și turismul. O astfel de evoluție va favoriza reducerea emigrării externe a tineretului și stabilizarea populației.

Prioritățile de intervenție trebuie să vizeze la:

- *Reabilitarea, refacerea și modernizarea infrastructurii de transport de pe teritoriul administrativ, în primul rând cea cu impact imediat în dezvoltarea economică și turistică (drumurile comunale, drumul pe valea Carașului spre zona de sălașe, Gârliște și DJ 581 A.*
- *Asigurarea infrastructurii edilitare pentru toate satele comunei; aici avem în vedere în primul rând alimentare cu apă potabilă a localității Nermed, realizarea canalizării și epurarea apelor menajere, șia managementul deșeurilor), prin:*
 - definitivarea lucrărilor la sistemul de alimentare cu apă pentru satul Nermed;
 - realizarea sistemului de canalizare/epurare pentru toate localitățile comunei;
 - implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor menajere în toate satele comunei.
 - modernizarea rețelei stradale în toate localitățile aparținătoare comunei
- *Îmbunătățirea dotărilor și serviciilor sociale și edilitare, menite să asigure condițiile cele mai bune pentru învățământ, sănătate și de petrecere a timpului liber prin:*
 - pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare dezvoltării procesului instructiv-educativ se impune reabilitarea tuturor școlilor și a grădinițelor din comună la standardele cerute de legislația actuală;
 - dotarea unităților de învățământ cu echipamente, materiale didactice și baza sportivă necesară, precum și asigurarea transportului auto, pentru copiii ce locuiesc la distanțe mari de școală;
 - realizarea unei Săli polivalente în perimetrul insulei;
 - înființarea unui Centru de zi pentru bătrâni
 - amenajarea malurilor râului Caraș cu alei și mobilier urban, destinat destinderii și a petrecerii timpului liber. În acest context propunem și refacerea vechiului iaz al morii și umplerea lui cu apă.
 - înființarea unor puncte farmaceutice la Nermed și Iabalcea, pentru a fi cât mai accesibile, persoanelor vârsnice și bolnavilor;
 - modernizarea și dotarea terenurilor de sport din comună;
 - extinderea rețelei de distribuție a televiziunii prin cablu și a internetului;
 - extinderea arealului de acoperire și îmbunătățirea semnalului pentru telefonia mobilă.
- *Sprrijinirea inițiativei și a investițiilor private în valorificarea resurselor materiale și umane, de care dispune comuna;*
 1. În domeniul agricol se impune:
 - sprijinirea fermelor agricole pentru creșterea animalelor, care să valorifice mai eficient suprafețele mari de pășunat și fâneaț din zonă;
 - creșterea procesului de mecanizare în agricultura locală și în creșterea animalelor;
 - întreținerea și utilizarea eficientă a suprafețelor de teren agricol, prin îmbunătățiri funciare și împădurirea terenurilor degradate etc.
 - valorificarea potențialului pomicol și a tradițiilor locale în acest sector, inclusiv prin valorificarea industrială a fructelor (uscare și conservare);
 2. În domeniul producției industriale și a serviciilor autoritățile locale vor sprijini:

- prelucrarea și valorificarea superioară a masei lemnoase;
 - dezvoltarea acvaculturii și a apiculturii;
 - exploatarea și prelucrarea unor resurse minerale și materiale de construcție aflate în zonă;
 - dezvoltarea industriei energetice neconvențională, (hidro, eoliană și solară), prin încurajarea unor proiecte private;
 - diversificarea serviciilor.
- *Dezvoltarea turismului prin valorificarea potențialului antropic și natural existent și a inițiativei private în acest sector, prin:*
 - prrijinirea dezvoltării agroturismului rural, a înființării de pensiuni și campinguri; diversificarea ofertei turistice prin investiții în punctele de atracție pentru turiști (patrimoniul cultural istoric și peisagistic), muzee în aer liber și etnografice (morile de apă care mai există);
 - alorificarea potențialului turistic montan prin promovarea treaselor turistice și refacerea infrastructurii fostei Tabere școlare de la Jervani, intrată recent în posesia primăriei și a fostului Canton silvic „Comarnic”, a pădurilor și florei locale;
 - alorificarea potențialului turistic montan prin transformarea fostului Canton silvic „Comarnic” într-un „Sat de vacanță”.
 - alorizarea în parteneriat public-privat a fostelor pescării și crearea în preajmă a unei zone turistice și de petrecere a timpului liber. Tot aici se poate realiza o sală multifuncțională, bine dotată tehnic, care să satisfacă necesitățile comunității locale și a turiștilor.
 - *Relația cu mediul*
 - O suprafață de cca. 60 % din teritoriul administrativ al comunei este cuprins în cadrul Parcului Național Semenic – Cheile Carașului, fapt ce limitează foarte mult opțiunile de utilizare a terenurilor de către localnici. În acest context e necesară continuarea eforturilor de către administrația locală pentru o reglementare mai permisivă a utilizării zonei economice cuprinse în PNS-CC ;
 - Analiză detaliată împreună cu Administrația PNS-CC, a posibilităților de valorificare a acestor zone în agricultură/creșterea animalelor și în scop turistic.
 - Pentru protejarea mediului se impun o serie de măsuri, precum:
 - refacerea marcajelor și reamenajarea traseelor turistice în zonă;
 - dotarea locurilor destinate odihnei și recreerii, a punctelor de belvedere amenajate pe unele trasee turistice cu mobilier destinat odihnei, instalații de alimentare cu apă potabilă, W.C. -uri publice și containere pentru colectarea deșeurilor etc.
 - Refacerea traseului turistic de pe Cheile Carașului (zid de sprijin pentru cărare, punți de trecere peste râu, accese la obiectivele de interes speologic etc., utilizând numai cu materiale ecologice locale).
 - *Asigurarea unor facilități pentru investitorii privați, prin:*
 - terenuri spre concesionare și vânzare pentru construcții industriale, turistice și pentru servicii;
 - facilitarea obținerii documentațiilor;
 - acces la DN 58;
 - telefonie fixă și mobilă.
 - infrastructură edilitară (alimentare cu energie electrică, apă și canal).

Alte obiective de utilitate publică necesare

- modernizarea centrului civic al localității Carașova și modernizarea rețelei stradale din localitate;
- amenajarea și dotarea Punctului de informare turistică la Carașova;
- realizarea unei unități muzeale care să valorifice potențialul istoric, etnografic, folcloric și tradițiile carașovenilor, amplasat într-o locație existentă sau construită ulterior.

3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU

3.3.1. Poziția localității în rețeaua județului.

Comuna Carașova este situată în zona central-vestică a județului Caras-Severin, la jumătatea distanței dintre Reșița și Anina, fiind străbătută de DN 58. Cu o suprafață de peste 14.300 ha, teritoriul comunei este dispus între culmile Munților Aninei, ce acoperă cea mai mare parte a teritoriului administrativ și Culoarul Depresionar Caraș - Ezeriș spre vest și sud-vest.

În cadrul județului, Carașova se află la o distanță de cca. 19 Km de Reșița (DN 58), orașul cel mai apropiat și principalul centru de polarizare al zonei; la 23 km de Anina (DN 58); la 44 km față de Oravița (DN 85 și DJ 573 C); la 61 km de Caransebeș (DN 58); la 95 km de Moldova Nouă (DN 58, DN 57 B și DN 57) și la 115 km față de Timișoara (DN 58 și DN 6-E70). Comuna este străbătută de către DN 58 (Caransebeș DN 6 – Reșița – Anina DN 57), DJ 581 A (Carașova – Rafnic-”Cântar”) și DJ 582 C (Reșița-Țerova - Anina).

Coordonatele geografice ale localității reședință de comună, Carașova, sunt 21° 51' 48" E longitudine estică și 45° 11' 53" N latitudine nordică.

3.3.2. Căile de comunicații și transport

Dezvoltarea economică și socială a comunei în viitor depinde în mare măsură de modul cum sunt rezolvate și problemele puse de dezvoltarea rețelelor de transport.

Astăzi starea DN 58, care leagă comuna de restul țării este bună, fiind recent reabilitat. De asemenea, o parte drumurile comunale și forestiere au fost reabilitate, oferind condiții bune de circulație (DC 75, DC 76 și DC 97 parțial) se impune continuarea eforturilor pentru:

- Modernizarea integrală a DC 97 între DN 58 și DJ 582 C prin satul Iabalcea. În prezent drumul este modernizat pe secțiunea DN 58 – Iabalcea.
- Modernizarea DJ 581 A între localitatea Carașova și DJ 581 „Cuptoare”- Rafnic, aflat astăzi într-un stadiu avansat de degradare.
- Modernizarea DJ 582 C, ce traversează partea estică a teritoriului administrativ, legând Reșița cu Anina. Modernizarea acestui drum este imperativă în perspectiva valorificării potențialului turistic al zonei, inclusiv valorificarea infrastructurii existente la Cantonul Silvic Comarnic și la fosta tabără școlară Jevani.
- Realizarea infrastructurii de transport în zonele de extindere a intravilanului și a celor de dezvoltare economică.
- Reabilitarea și modernizarea drumului care leagă DN 58 (în apropiere de Viaductul Sereneac) prin localitatea Carașova spre zona de sălașe situate în aval de localitate, drum care se racordează la DJ 581 A. Reabilitarea acestuia permite o mai bună valorificare a zonei economice extravilane cât și a potențialului turistic oferit de Valea Carașului în sectorul din aval, spre Gârliște.
- Modernizarea tuturor străzilor din intravilanul localităților componente.
- Realizarea în interiorul localităților a unor piste destinate circulației bicicliștilor, pentru a limita interferențele cu circulația auto și cea pietonală.
- Amenajarea de parcaje în zonele cu flux mare de autovehicole, în punctele de belvedere și a celor de interes turistic.

3.3.3. Mutații survenite în folosința terenurilor

Datorită reliefului montan, proprietatea privată s-a păstrat în bună măsură și în perioada comunistă. Schimbări s-au înregistrat la nivelul fondului forestier, care în comunism a fost trecut în proprietatea statului. Odată cu adoptarea legislației de retrocedare a suprafețelor agricole, aceste terenuri forestiere au revenit în bună parte la proprietarii de drept.

În comuna Carașova mutații importante în folosința terenurilor nu au survenit în ultimii ani. Menționăm totuși utilizarea unor suprafețe importante din terenurile agricole ale primăriei, în primul rând a celor de pășunat, de către persoane fizice, sub formă de livezi.

De asemenea, concesionarea pe o perioadă de 10 ani a unei suprafețe de pășunat de cca. 880 ha către Asociația Rurală a Crescătorilor de Animale – Carașova, permite o valorificare și o întreținere superioară a acestor suprafețe de către concesionar. Concesionarul preluând toate drepturile și obligațiile ce rezultă din exploatarea acestor suprafețe.

Deși Consiliul Local deține o suprafață limitată de terenuri în zona localităților, unele dintre acestea, în special cele aflate în albia majoră și lunca râului Caraș, sunt utilizate abuziv de către persoane fizice. Se recomandă factorilor de decizie inventarierea terenurilor de care dispune primăria, pentru a le putea utiliza în realizarea unor obiective de dezvoltare și de utilitate publică.

În acest context amintim necesitatea amenajării zonei verzi existente în jurul râului Caraș, din cadrul intravilanului localității Carașova ca zonă de agrement. Propunerea vizează amenajarea unor alei de promenadă, dotarea cu mobilier urban, mini-terase, punți de trecere de pe un mal pe celălalt, includerea vechii mori de apă care mai există, în amenajare, inclusiv refacerea canalului morii în zonele unde este posibil și alimentarea sa cu apă.

În etapa actuală sunt satisfăcute în general cerințele populației pentru construirea de locuințe noi, acestea având loc pe terenuri proprietate particulară.

Administrația locală pregătește introducerea în intravilan a unor noi suprafețe de teren situate pe versantul sudic al Dealului Zaglavac, mai sus de Gospodăria de apă, pentru a fi valorificate rezidențial și turistic. De asemenea, în zona Dealului Moghilița sunt prevăzute terenuri destinate dezvoltării de ferme agricole. Valorificarea acestor spații se va face pe baza unor PUZ-uri întocmite ulterior, care să orienteze dezvoltarea urbanistică a spațiilor propuse.

3.3.4. Lucrări majore prevăzute/propuse în teritoriu

- Modernizarea drumurilor DJ 581 A și DJ 582 C.
- Încheierea procesului de extindere a sistemului de alimentare cu apă potabilă pentru localitatea Neremed;
- Realizarea sistemului de canalizare menajeră în toate localitățile comunei și a stației/stațiilor de epurare;
- Amenajarea și modernizarea centrului civic al localității Carașova și modernizarea străzilor din localitățile comunei;
- Înființarea unui Centru de servicii sociale pentru persoanele vârsnice în Carașova.
- Realizarea documentației aferente și demararea lucrărilor de reabilitare a infrastructurilor existente la Cantonul Silvic Comarnic și Tabăra Școlară Jervani;

Direcțiile posibile de evoluție a localităților și prioritățile în intervenție au fost tratate la cap. 3.4

EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI.

3.3.5. Deplasări pentru muncă

Înainte de anul 2000, deplasările pentru muncă se făceau spre principalele centre economice existente, în primul rând spre Reșița și Anina. Această deplasare presupunea un navetism zilnic. Alături de navetismul zilnic era prezent și navetismul săptămânal pentru cei care lucrau la exploatarea fondului forestier din Semenici și Munții Aninei.

După anul 2000, în condițiile reducerii numărului locurilor de muncă, a crescut numărul de salariați angajați în agricultură, în micile unități economice bazate pe prelucrarea lemnului, comerț și transporturi, nou înființate pe teritoriul comunei.

Pentru viitor dezvoltarea turismului, a unor activități conexe creșterii animalelor, a exploatării și valorificării unor resurse locale, minerale cât și a serviciilor pot să absoarbă o parte importantă din forța de muncă disponibilă.

Datorită lipsei unei alternative locale viabile pe termen lung, mobilitatea forței de muncă s-a îndreptat spre Croația și alte state europene. Astăzi un număr important dintre localnicii lucrează în străinătate, investindu-și câștigurile acasă. În aceste condiții deplasările pentru muncă în străinătate se fac pentru perioade mai lungi, de 3-6 luni sau chiar ani, caz în care se întorc acasă doar în concediile de

odihnă.

3.3.6. Dezvoltarea în teritoriu a echipării edilitare

Pe lângă activitățile edilitare amintite anterior (vezi cap. 3.3.4.) importante activități cu caracter edilitar sunt necesare pentru:

- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă și a celor de canalizare spre zonele de dezvoltare economică și turistică de pe teritoriul comunei;
- Branșarea acestor zone la rețeaua de alimentare cu energie electrică.
- Reabilitarea infrastructurii de acces spre Tabăra Școlară Jervani și a Cantonului Silvic Comarnic.
- Asigurarea alimentării cu energie electrică a celor două puncte.
- Modernizarea rețelei de transport formată din drumurile agricole și de acces.

Dezvoltarea echipării edilitare a fost tratată pe larg la capitolul 3.9 DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR – Obiective

3.4.1. Obiectivele generale ale dezvoltării economice:

Obiectivul principal îl constituie realizarea dezvoltării economice și sociale durabile a comunei Carașova, prin punerea în valoare a potențialului natural și uman al localităților componente, a tradițiilor și resurselor disponibile.

Alte obiective:

1. asigurarea echipării edilitare a localităților comunei Carașova;
2. crearea de noi locuri de muncă;
3. valorificarea superioară a rezervelor de teren existente;
4. protejarea patrimoniului construit în vederea dezvoltării durabile a zonei și a turismului;
5. încurajarea activităților tradiționale în paralel cu dezvoltarea turismului;
6. dezvoltarea infrastructurii turistice locale și zonale. Sprijinirea punerii în practică a produsului turistic „Vacanță în Banatul Montan”, inițiat la nivel județean;

Folosirea cu eficiență maximă a resurselor materiale și umane în domeniul investițiilor impune optimizări la nivel macro și microeconomic, adică îndeplinirea anumitor criterii de optimizare prin intermediul cărora să se asigure:

- respectarea echilibrului pe ansamblul economiei;
- valorificarea maximă a resurselor disponibile în prezent și viitor printr-o dezvoltare durabilă;
- un înalt grad de competitivitate pentru produsele destinate schimbului intern.

3.4.2. Obiectivele de bază ale dezvoltării economice

Valorificare superioară a potențialului agricol deținut prin:

- asigurarea cu utilități a zonelor cu potențial agricol ridicat
- creșterea numărului și a calității utilajelor agricole la nivelul comunei;
- extinderea suprafețelor prelucrate mecanizat,
- creșterea suprafețelor cultivate cu legume și plante tehnice, inclusiv medicinale,
- sprijinirea înființării de micro ferme zootehnice, pomicole, piscicole și legumicole;
- sprijinirea înființării unui centru de colectare prelucrare și ambalare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale;
- creșterea suprafețelor destinate producției de fructe și valorificarea acestora.

Un alt obiectiv de bază al dezvoltării agriculturii este dezvoltarea zootehniei, prin sprijinirea înființării unor firme specializate, de creștere a animalelor.

Referitor la principalele intervenții în domeniu care se pot realiza în perspectiva anilor 2010-2015,

(după aderarea la Uniunea Europeană climatul concurențial devenind mult mai dur) și care pot veni în sprijinul producătorilor agricoli, se are în vedere:

- Pregătirea teoretică și practică prin acțiuni organizate de către structurile specializate din cadrul primăriei, a populației tinere implicată în agricultură, pentru.
 - a cunoaște noile posibilități și tehnologii utilizate în acest sector,
 - a cunoaște oportunitățile și modalitățile de valorificare a produselor precum și
 - necesitățile unor structuri organizatorice regionale care să sprijine activitatea acestora,
- Identificarea și mediatizarea programelor de dezvoltare rurală;
- Deschiderea unor centre private de preluare și prelucrare a produselor lactate și de sacrificare și abatorizare;
- Obținerea și promovarea produselor naturale ecologice în ferme care să respecte legislația Uniunii Europene (ferme pentru creșterea bovinelor și a ovinelor, ținând seama de potențialul pășunilor și fânețelor din zonă, dar și mici ferme cu alte destinații (cultura ciupercilor, a melcilor etc.);
- Asigurarea de fonduri pentru investiții, pentru procurarea reproducătorilor și a materialului seminal cu grad ridicat de productivitate. În acest context comuna Carașova poate să devină un centru important pentru întreaga zonă, specializat la înseminări artificiale, având în vedere faptul că aici există deja un dispensar veterinar cu personal specializat.
- Revitalizarea pomiculturii și valorificarea superioară a producției pomicole sub formă proaspătă, pe piața zonală, conservată (fructe uscate, dulcețuri etc) sau băuturi spirtoase tradiționale.
- Sprijinirea înființării unui centru de colectare zonală, prelucrare și ambalare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale;

Industrie și comerț

- Identificarea unor zone destinate dezvoltării agro-industriale și asigurarea infrastructurii de bază pentru acestea (energie electrică, apă, canalizare etc.).
- Modernizarea sectoarelor de producție existente în domeniul prelucrării lemnului și diversificarea producției și creșterea productivității acestora.
- Reconvertia profesională a șomerilor;
- Sprijinirea înființării unor micro-întreprinderi cu profil – construcții, materiale de construcții, industrie ușoară, prelucrarea lemnului, transporturi etc.;
- Asimilarea de tehnologii noi și creșterea productivității muncii;
- Recalificarea forței de muncă în cadrul unității liceale existente. În condițiile extinderii activităților cu caracter turistic este necesară pregătirea locală prin cursuri intensive, de scurtă durată, a personalului specializat pentru activități specifice ca: ospătar, bucătar, ghid turistic etc.
- Extinderea activităților în industria ușoară și înființarea unor noi servicii comerciale care să valorifice forța de muncă feminină;

Turism, sport și agrement

Crearea unei infrastructurii de susținere a turismului prin:

- Incurajarea înființării unor pensiuni agroturistice și a amenajării unor gospodării individuale pentru a putea primi și satisface cerințele turiștilor;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice propuse în cadrul inițiativei "Vacanță în Banatul Montan", prin asigurarea locației pentru Sediul instituțional al Parcului Regional de Agrement și Turism, deschiderea unui "Muzeu al culturii croate" și a "Hanului Croat"

(unitate turistică de cazare, cu o capacitate de cca. 100 locuri, dotat cu săli de conferințe, magazine, terenuri de sport piscine etc.).

- Realizarea unui “Sat de vacanță – Comarnic”, utilizând infrastructura fostului Canton silvic cu același nume.
- Valorificarea potențialului etnografic, folcloric și istoric al localităților comunei și al comunităților carașovene din zonă în cadrul unui muzeu local și prin intermediul ansamblului artistic “Karasevska Zora” din Carașova.
- Crearea unor noi capacități de cazare nepermanente (tabere, locuri de campare etc), refăcând/utilizând infrastructura deținută la Tabăra școlară Jervani;
- Realizarea infrastructurii de acces, marcarea traseelor turistice și amenajarea punctelor de belvedere și popas.

Dezvoltarea infrastructurii de agrement, și pentru dezvoltarea activităților sportive, prin:

- Realizarea de spații verzi amenajate și zone de promenadă pe malul râului Caraș;
- Amenajarea piațetelor și a spațiilor verzi din intravilanul localităților (din preajma bisericilor, a zonelor centrale etc.);
- Amenajarea unui ștrand și a unei zone de agrement și petrecerea timpului liber, în preajma râului Caraș;
- Modernizarea și amenajarea Căminelor culturale existente și construirea unei săli multifuncționale în localitatea Carașova, care să poată funcționa ca și cluburi, pentru tinerii din comună, dotate cu sisteme audio, video și jocuri de societate.
- Modernizarea bazelor sportive pe raza comunei.

Servicii

Dezvoltarea serviciilor va trebui să devină o preocupare majoră la nivelul administrațiilor locale, atât pentru satisfacerea necesităților populației cât și a potențialilor turiști care vizitează zona. Aceste servicii vor trebui să vizeze:

- Înființarea unor servicii auto complexe, care să asigure aprovizionare cu combustibil, reparații autoturisme și alte mijloace de transport, stații de carburanți etc.
- Asigurarea unor necesități comerciale și de consum (puncte alimentare, terase, cofetării, chioșcuri etc.)
- Asigurarea unor servicii pentru petrecerea timpului liber (discoteci, spectacole de muzică ușoară și populară, bibliotecă etc.);
- Amenajarea unei zone cu destinația “piață”, unde locuitorii să-și valorifice produsele agricole, meșteșugărești, de artizanat și mică industrie;
- Soluționarea problemelor de conectare a localităților Nermed și Iabalcea la serviciul de transport în comun;
- Crearea unui Centru Zonal de Consultanță în Afaceri și Dezvoltare Comunitară;
- Punct de informare turistică etc.

3.4.3. Specificul unităților necesar a se realiza

În domeniul agricol:

- ferme agricole, destinate creșterii animalelor și pomiculturii;
- ferme piscicole și de valorificare a producției piscicole;
- unități de procesare și valorificare a produselor agricole.

În domeniul micii industrii și a serviciilor

- unități de valorificare a potențialului energetic local (eolian, solar și hidro);
- unități pentru valorificarea resurselor minerale, nemetalice (cuarțite, alte agregate minerale);
- unități pentru prelucrarea și valorificarea superioară a lemnului;
- încurajarea meșteșugurilor locale și a profesiilor liberale;
- crearea unor unități de servicii către populație, de la cele de garanție și reparații, la cele destinate igienei și înfrumusețării, etc.

În domeniul turismului

- Sediul instituțional al Parcului Regional de Agreement și Turism;
- Un "Muzeu al culturii croate"
- O unitate turistică de capacitate mare sub numele de "Hanului Croat", dotat la cele mai noi standarde din domeniu
 - Punctul de informare turistică, care să susțină acțiuni de promovare a potențialului, produselor și serviciilor turistice
 - Alte obiective care să susțină dezvoltarea turismului, cu toate componentele sale și care să valorifice potențialul natural și antropic al zonei (vezi mai jos);

3.4.4. Turismul

3.4.3.1. Potențial turistic

Turismul trebuie perceput în general ca reprezentând o sursă potențială de creștere economică. Potențialul turistic al zonei se bazează pe moștenirea culturală unică și frumusețea peisajului. Ca urmare, turismul are potențialul de a crea un număr important de locuri de muncă, putând contribui la bunăstarea economică a locuitorilor.

Conform PATN și PATJ, comuna Carașova dispune de importante resurse naturale și peisagistice precum și istorice. Prin apartenența sa la zona montană a Banatului aduce în peisajul turistic situri arheologice (cele mai multe situate în peșterile din zonă) și obiective antropice precum Cetatea feudală Grad cunoscută și sub numele de Cetatea Turcului, Biserica catolică din Carașova, 2 mori de apă arhaice, din care una aflată încă în funcțiune, un locaș de cult de la sfârșitul sec XIX și începutul sec. XX, semnificativ pentru zonă, precum și un număr important de clădiri vechi, de sec XIX și XX, specifice acestei zone bănățene. Toate aceste resurse se cer a fi valorificate într-un cadru mai larg, prin includerea într-un circuit turistic zonal, care să cuprindă obiective naturale și istorice situate pe valea Carașului sau în centrele urbane vecine; Anina și Reșița.

Resurse ale cadrului natural

- Munții Semenic și Almăj;
- Rezervații naturale (legea 5/2000):
 - heile Carașului;
 - eștera Comarnic;
 - eștera Popovăț
 - eștera Exploratorii 85;
 - eștera Răsuflătoarei;

ultimele două introduse mai recent în lista rezervațiilor naturale protejate din Caraș Severin.

- puncte de belvedere;

- trasee turistice;

Resurse antropice

- Situl arheologic de la Iabalcea – Peștera Țapului (cod LMI CS-I-s-B-10840) și din alte peșteri ale zonei.
- Fortificația feudal timpurie de la Carașova, cumoscută sub numele de Cetatea Turcului, cod LMI – CS-I-s-B-10808.
- Biserica romano-catolică de sec. XVIII din centrul localității Carașova (cod LMI CS-II-m-B-11092) și bisericuța de pe Dl. Calvaria datând de la sfârșitul sec. XIX din Carașova.
- Morile de apă care se mai păstrează la Carașova.
- Altarul închinat apariției „Fecioarei din Lourdes” situat în sud-estul localității în preajma Izvorului Sf. Maria (Curiacița).
- Vechi mărturii de arhitectură locală, de sec XIX și prima parte a sec. XX, specifice arealului carașovean etc.
- Zone pastorale cu valoare de peisaj cultural, specifice arealelor montane cu locuințe și sălașe de vară;
- Manifestări folclorice și religioase. În acest context menționăm o mai bună valorificare a folclorului local și a zestrei etnografice prin manifestări folclorice precum „Sărbătoarea Liliacului” – organizată în trecut la Carașova și „Ruga” organizată în cele trei sate. Aceste manifestări sunt tot atâtea oportunități de valorificare a portului popular de pe Valea Carasului (Carașova) unde bogăția și originalitatea costumului popular s-au păstrat nealterate.
- Valori folclorice și etnografice păstrate în cadrul Muzeului etnografic din localitate, aflat în curs de înființare

Comuna Carașova poate să devină o zonă de "convergență" a mai multor trasee turistice care să lege turismul montan. Pe lângă varietatea obiectivelor turistice locale, comuna se află în drumul către alte centre de interes din zonă, printre care Rezervația Mulinologică – Rudăria, cheile Minișului, cu bogățiile sale endo și exocarstice, dar și Semenicul și munții Aninei.

Pentru asigurarea accesibilității spre aceste obiective este necesară reabilitarea DJ 582 C care leagă Reșița cu Anina, pe un traseu relativ paralel cu DN 58, dar care străbate unele dintre cele mai pitorești zone ale parcului.

De pe teritoriul administrativ al comunei Carașova intrarea în Parcului Național Semenik - Cheile Carasului se realizează pe DJ 582 C, pe DC 97 Iabalcea - Padina Seacă (DN 58-Iabalcea-DJ 582C) și pe mai multe drumuri forestiere (FE19, 20, 21 Sohodol; FE26 Izvorul Iancului; FE29 Toplița; FE32, 33 Seredneac; FE34 Ponciva etc.), prin Cheile Carasului cu un puncte de control și supraveghere pe DC 97; Viaduct Caraș; FE Vârcane și la intrarea Comarnic. Administrația PNSCC prevede montarea pe teritoriul administrativ al comunei a 20 de detectori, senzori și camere video pentru supravegherea activităților în cadrul parcului, inclusiv a celor turistice.

3.4.3.2. Infrastructură tehnică

Măsuri pentru dezvoltarea infrastructurii turistice

- Promovarea reabilitării drumurilor principale de acces în zonele turistice situate interiorul PNSCC, în primul rând a DJ 582 C Reșița – Anina.
- Amenajarea complexă a traseelor turistice.
- Amenajarea locurilor de campare și popas.
- Amenajarea obiectivelor naturale existente pentru a putea fi vizitate (chei, peșteri, izvoare, cascade, stânci izolate, puncte de belvedere etc).
- Înființarea unor noi unități de cazare turistică și agroturistică în localitățile Carașova și Iabalcea. În prezent pe teritoriul UAT nu există decât pensiunea "Perla Carasului" situată în localitatea Carașova, la ieșirea de pe Viaductul Caraș. Dispune de bar, terasă și 4 camere cu 8 locuri cazare.

Trasee turistice

1. Carașova – Gârliște, cu o lungime de 3,5 km, din care 1 km pe teritoriul PNSCC (marcaj - cruce galbenă);
2. Carașova – Comarnic, prin Cheile Carașului, cu lungimea de 9,2 km pe teritoriul PNSCC (marcaj – triunghi albastru);
3. Comarnic – Semenice, cu lungime de 10,7 km pe teritoriul PNSCC (marcaj cruce roșie).
4. Crucea Iabalcei – Prolaz, cu lungimea de 3 km pe teritoriul PNSCC (marcaj – triunghi roșu);
5. Reșița – Cărbunari, cu lungimea de 38,8 km din care 35,5 pe teritoriul PNSCC (marcaj bandă albastră). Traseul străbate pe un segment și teritoriul administrativ al comunei Carașova.
6. Anina – Gârliște, cu lungimea de 12,1 km, din care 9,5 km pe teritoriul PNSCC (marcaj punct roșu). Traseul traversează și teritoriul administrativ al comunei Carașova.

Starea fizică a acestor trasee este una satisfăcătoare²

Trasee ecoturistice, în cadrul PNS-CC

- Crucea Iabalcei – Cetatea Turcului - Prolazi, cu o lungime de cca. 3 pe teritoriul parcului și marcat cu triunghi roșu;
- Alt traseu care include suprafețe din teritoriul comunei este: Carașova – Prolaz – platoul Iabalcea - Comarnic, cu o lungime de 9 km pe teritoriul parcului, marcat prin triunghi albastru;

Trasee cicloturistice

- se află în studiu traseul Reșița - Capul Baci - Padina Seacă – Comarnic - Navesu Mare – Jervani - Șaua Cuptoare - Lacul Buhui – Maial - Anina, cu o lungime de 63 km, din care 58 pe teritoriul parcului.

Forme de turism practicabile

- *Turismul recreativ montan* găsește un teren propriu de afirmare cu precădere în perimetrul compartimentului montan, traseele turistice având ca puncte de plecare localitățile Carașova și Iabalcea.

Turism pentru odihnă și recreere are condiții favorabile de dezvoltare (aer curat, liniște, peisaje frumoase). Dar dezvoltarea acestuia implică o serie de factori printre care:

- Dezvoltarea bazei de cazare prin creșterea numerică și calitativă a spațiilor de cazare colectivă (pensiuni, cabane, hoteluri), cât și individuale (case de vacanță etc);
- Dezvoltarea bazei de alimentație publică și divertisment în localitățile din zonă;
- Dezvoltarea și reorganizarea bazei de transport local și zonal;
- Îmbunătățirea echipării edilitare a teritoriului: apă curentă, canalizare, energie electrică, modernizarea drumurilor comunale.

Turismul de tranzit O condiție necesară pentru un aflux mai mare de potențiali turiști o constituie modernizarea DJ 580 C și a DC 69, care ar putea facilita o mai bună cunoaștere a potențialului turistic al Munților Aninei și a Carașului Superior. Măsura ar fi necesară pentru mărirea și fluidizarea circulației turistice, într-o zonă cu un potențial deosebit.

Turism itinerant cu valențe culturale și ecumenice:

Este o formă de turism determinat de valoarea științifică, cultural-educativă, istorică, artistică și estetică a numeroaselor obiective cultural-istorice ale zonei și nu numai.

În acest cadru putem aminti patrimoniul natural, istoric și cultural format din:

² Datele sunt luate din Planul de Management al Parcului Național Semenice-Cheile Carașului, Reșița, 2011.

- Biserica catolică de sec. XVIII și capela cu Drumul Crucii de pe Calvaria;
- Ruinele Cetății Turcului, datând din sec. al XIV-lea
- Morile de apă care se mai păstrează, gospodăriile vechi, împrejmuite cu ziduri din piatră și casele cu pereții zidiți din același materiale care mai există la Carașova;
- Sărbătorile tradiționale ale localnicilor și alte evenimente culturale ale zonei.

Toate acestea sunt obiective posibil de a fi incluse într-un traseu intinerant cu valențe culturale. Vizitarea acestora se poate realiza cu mijloace auto.

Pentru dezvoltarea acestui tip de turism se impune o mai bună promovare prin intermediul mass-media, internet, ghiduri și pliante turistice, pe paginile web ale pensiunilor din zonă etc.

Turismul pentru pescuit și vânatoare: Comuna Carașova dispune de un important fond de vânatoare în Munții Aninei dar și spre Semenice, situat în afara și în perimetrul PNSCC. Organizarea acestui tip de turism este strict reglementat prin legislația specifică și prin cea a zonelor protejate, așa încât în organizarea sa trebuie să se țină seama de cerințele Administrației PNSCC.

Pescuitul se poate practica în apele reci ale Carașului și afluenților săi din bazinul superior, în amonte de Carașova, unde domină păstrăvul.

Speoturismul și alpinismul

Este o formă specifică de turism care valorifică potențialul cavităților subterane, a peșterilor și avenelor dintr-un anumit areal. Datorită condițiilor specifice, practicarea acestuia presupune o serie de amenajări a obiectivelor introduse în circuitul turistic. Pe teritoriul comunei Carașova în acest scop se impun lucrări de amenajare la următoarele obiective turistice subterane:

- Peștera Liliecilor
- Peștera Comarnic.

Alpinismul se poate practica cu succes în Cheile Carașului, unde potențialul pentru acest sport este unul important. În trecut acest sport se practica în zona Poiana Prolaz și Peștera Liliecilor. Astăzi, în situația în care Cheile Carașului sunt declarate rezervație naturală, locurile destinate practicării acestui sport vor fi stabilite de către Administrația PNSCC.

Drumeția montană

Este de asemenea o formă de turism posibil de a fi practică în zona studiată, putându-se practica în Munții Aninei, cu posibilități de acces spre culmea Semenice.

Peisajul sălbatic al Văii Caraș, în amonte de Carașova, existența unor trasee montane marcate în zonă și a unor monumente și ansamblurilor istorice și de arhitectură, a siturilor arheologice, fac din această formă de turism una cu largi posibilități de practicare în zonă. Accesul către aceste obiective turistice este îngreunat de starea proastă în care se găsește DJ 582 C și a altor căi de acces și legătură din zonă.

Dezvoltarea acestei forme de turism presupune:

- editarea unor pliante turistice care să promoveze traseele existente,
- refacerea și extinderea marcajelor turistice din zonă,
- curățarea și refacerea potecilor și a izvoarelor în sectoarele care necesită asemenea lucrări,
- amenajarea unor puncte de belvedere cu mobilierul necesar,
- amenajarea locurilor de cazare și campare de la Poiana Prolaz, Cantonul silvic Comarnic, Navesu Mare și Jervani etc.

3.4.3.3. Măsuri necesare protecției și conservării resurselor turistice

În vederea menținerii unui cadru optim de desfășurare a activităților turistice în zonă, se impune refacerea infrastructurilor turistice de la Jervani, în prezent nelocuită și aflată într-o stare avansată de degradare și îmbunătățirea celor de la Cantoanele silvice Comarnic și Navesu Mare. Concomitent cu aceste măsuri se impune luarea de măsuri pentru evitarea degradării construcțiilor turistice existente sau

adăugate, pe baze noi precum și:

- respectarea riguroasă a prevederilor legii cu privire la protecția mediului înconjurător. În acest context se impune realizarea unor microstații de epurare sau fose ecologice în cadrul locațiilor amintite;
- conservarea pădurilor existente în lungul traseelor turistice și în jurul localităților cu funcțiuni turistice;
- evitarea construirii de unități economice poluante (crescătorii de păsări, ferme zootehnice mari, unități industriale, etc.) în lungul DN 58, a DJ 582 sau în apropierea locațiilor turistice, proiectarea atentă a instalațiilor speciale de combatere a poluării (rețele de canalizare, stații de epurare a apelor uzate);
- protecția și conservarea rezervațiilor naturale prin organizarea lor corespunzătoare pentru vizitare (amplasarea indicatoarelor turistice, amenajarea unor puncte de belvedere, refacerea marcajelor etc.);
- păstrarea și ameliorarea imaginii localității, plantarea cu arbori și flori în lungul străzilor din localitățile comunei, taluzarea sectoarelor de drum care prezintă alunecări, interzicerea depozitarii de materiale de construcții și utilaje în lungul drumurilor turistice, îngrijirea fațadelor clădirilor aflate la drum, etc.;
- continuarea campaniilor de educație a populației prin organizațiile neguvernamentale și prin școală pentru respectarea și protejarea resurselor turistice;
- realizarea de materiale publicitare diversificate (afișe, fluturași, panouri) privind protecția mediului înconjurător și a resurselor turistice și difuzarea lor în teritoriu. Un rol important în promovarea turismului local va trebui să-l îndeplinească Punctul de informare turistică amenajat în localitatea Carașova;
- revitalizarea și continuarea vechilor tradiții etnofolclorice din zonă.

3.4.4. Modul de folosință a rezervelor de teren

Deoarece resursele de teren pe care le deține primăria sunt de cele mai multe ori sub necesități și inegal distribuite, utilizarea acestora se va face în funcție de necesitățile imediate și de perspectivă a comunității.

Astfel în intravilanle localității sau în imediata apropiere a acestora, utilizarea terenurilor se va face în primul rând în scopul asigurării/dezvoltării infrastructurii edilitare, a unor servicii, putând fi concesionate și în scopul desfășurării unor activități cu caracter economic.

Suprafețele împădurite vor fi exploatate în regim silvic, pentru asigurarea unor necesități economice imediate sau de perspectivă pentru comunitate (lemn de foc sau de construcție, pășunat etc). Terenurile împădurite mai pot fi concesionate, pe parcele, unor investitori privați locali, pentru a fi exploatate, prelucrate și valorificate, cu obligația acestora de a reface suprafața defrișată prin împădurire.

Suprafețele de teren acoperit de pășuni sau fânețe, pot fi concesionate unor fermieri locali sau asociațiilor crescătorilor de animale locali, pentru desfășurarea unor activități economice, care să aducă venituri la bugetul local și să utilizeze forță de muncă autohtonă. De asemenea, în cazul neutilizării de către populația locală, părți din aceste pășuni/fânețe pot fi concesionate în anumite condiții unor investitori privați din afara UAT pentru creșterea animalelor.

Totodată aceste terenuri pot fi utilizate pentru proiecte locale de investiții în domeniul turismului, a dezvoltării infrastructurii pentru activități de tip industrial sau servicii.

3.4.5. Asigurarea cu utilități

Principalele categorii de utilități publice necesare dezvoltării turismului, pe care Administrația locală are datoria să le asigure sunt:

- *Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă în toate localitățile comunei;*
- *Extinderea sistemului centralizat de canalizare menajeră la nivelul Comunei Carașova;*
- *Extinderea rețelelor edilitare în zonele nou introduse în intravilan;*
- *Asigurarea unui management corspunzător pentru deșeurile menajere; selectarea, colectarea și transportul acestora;*
- *Asigurarea serviciilor comerciale și de alimentație publică;*

- *Asigurarea infrastructurii de comunicații și transport etc.*
- *Amplasarea unor containere pentru deșeuri la care accesul auto este ușor în zonele puternic frecventate de turiști și la intrările în parc.*

3.4.6. Locuri de muncă necesar a se crea

Situația ideală pentru fiecare comunitate este asigurarea cu locuri de muncă retribuite corespunzător pentru toată populația aptă de muncă. Desigur acestea nu pot fi create decât în sectoare de activitate existente la nivelul comunității și în funcție de resursele locale și de pregătirea forței de muncă. Lipsa acestora precum și neconcordanța dintre ofertă și pregătirea forței de muncă duce de cele mai multe ori la emigrarea acesteia spre alte centre.

La nivelul comunei Carașova locurile de muncă sunt legate de specificul fiecărei activități desfășurate. Marea lor majoritate sunt legate de agricultură, în principal de creșterea animalelor. În acest sector forța de muncă nu este pregătită în mod special, aici fiind vorba de o pregătire tradițională, de aceea pregătirea este asimilată muncii necalificate. În condițiile dezvoltării unei agriculturi moderne, în cadrul unor ferme de producție, se impune utilizarea unei forțe de muncă specializate, precum ingineri/tehnicieni agronomi, medici/tehnicieni veterinari, lucrători pe diferite tipuri de utilaje agricole, îngrijitori de animale, mulgători etc. Crearea acestor locuri de muncă presupune existența unor investiții în domeniu și pregătirea viitoarei forțe de muncă necesare.

Ținând seama de potențialul pomicol al zonei, de tradițiile existente și de creșterea interesului pentru consumul unor produse cât mai naturale, pe teritoriul UAT se pot întreprinde măsuri pentru realizarea unei unități de producție, destinată preparării, producerii și conservării fructelor, inclusiv a celor de pădure. Investiții în acest domeniu ar asigura un număr variabil de locuri de muncă, mai multe în perioada de recoltare, pregătire, oferind totodată un deșeu pentru valorificarea producției de fructe din zonă.

În domeniul industrial și al serviciilor cu caracter productiv este necesară existența unei forțe de muncă mai specializate, care să fi trecut cel puțin printr-o școală profesională sau una echivalentă, pentru meseriile de bază. Posturile de coordonare și tehnice necesită o pregătire tehnică medie și superioară. De regulă investitorul dacă nu are forța de muncă necesară și-o asigură prin cursuri de pregătire de scurtă durată sau la locul de muncă.

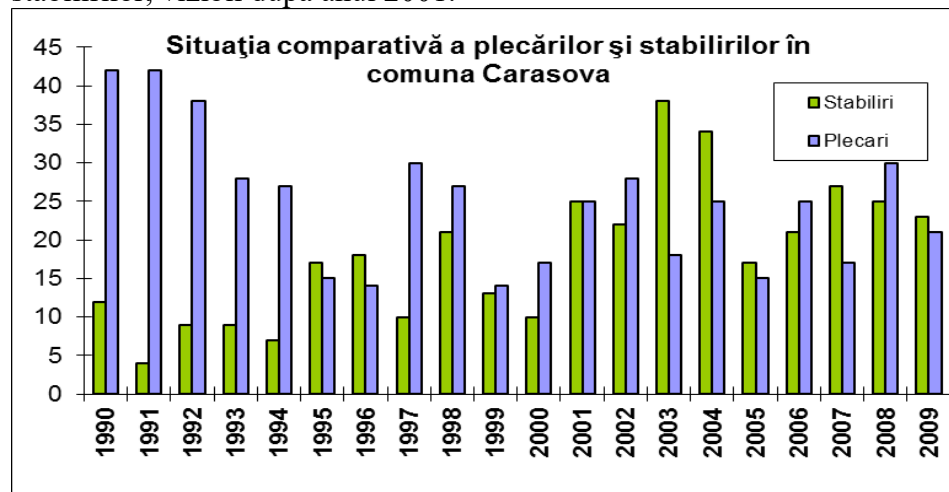
Dezvoltarea unor activități cu caracter industrial, axate pe producția de energie electrică (eoliană sau hidro) necesită o forță de muncă cu o pregătire specială, cu nivel tehnic mediu și superior, în pregătirea căreia trebuie implicată, alături de investitor și administrația locală.

În unele domenii sunt necesare pregătiri specializate cum sunt șoferii în transporturi sau personalul din cadrul unităților comerciale și unele servicii, inclusiv turistice. În condițiile în care turismul devine o opțiune în dezvoltarea comunității, se impune găsirea unor forme specifice pentru pregătirea personalului pentru funcții din cele mai diverse: bucătari, ospătari, recepționeri, agenți de turism, barmani, camerist/îngrijitor etc. În acest context administrația și comunitatea locală împreună cu Inspectoratul Școlar Caraș-Severin și cadrele didactice de la Liceul Bilingv Româno-Croat din Carașova pot lua măsuri pentru asigurarea pregătirii necesarului de forță de muncă din aceste domenii, prin cursuri speciale în cadrul unității de învățământ amintite. De asemenea pregătirea de specialitate a necesarului forței de muncă în industria lemnului, se poate asigura prin cursuri de specializare/ profesionalizare în cadrul unității școlare amintite.

Pentru domenii precum administrația locală, învățământ, servicii financiare și economice, management etc., se impune existența unei pregătiri superioare, efectuată în centre universitare. Chiar dacă comunitatea nu dispune de personal specializat în domeniu poate atrage forță de muncă din exterior, prin oferte asiguratorii și condiții de muncă stimulative.

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

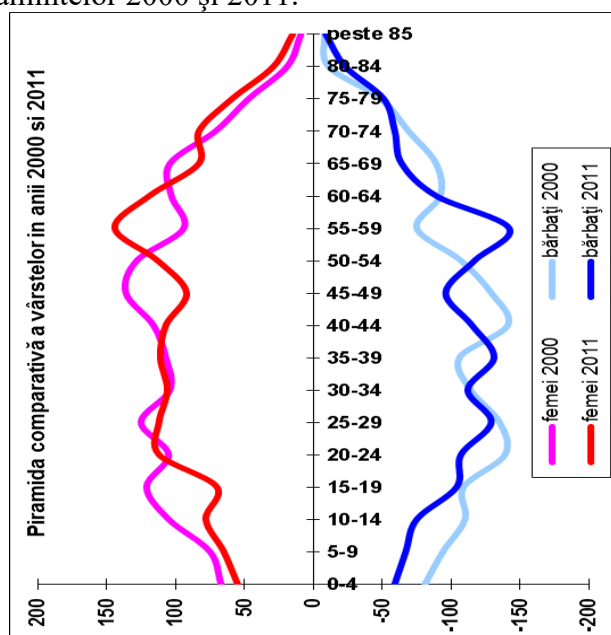
Efectivul populației comunei Carașova s-a diminuat de la 3644 în 1990 la 3102 în anul 2011, reprezentând o scădere cu 14,8% din populația anului de referință 1990. Sporul natural negativ datorat reducerii natalității și a efectivelor de populație tânără la vârsta fertilității au determinat actuala situație demografică a populației. Migrația populației în vârstă de muncă spre orașele industriale din regiune sau a tinerilor spre centrele urbane au condus de asemenea la reducerea numărului populației stabile. Analiza arată un reviriment al sporului migrator prin reducerea diferenței între numărul plecărilor și cel al stabilirilor, vizibil după anul 2001.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș Severin

3.5.1. Numarul plecărilor din localitate a atins maximul în anii 1990 și 1991, când legislația a devenit foarte permisivă în ceea ce privește mobilitatea, după care s-a redus. După anul 2001 numărul plecărilor s-a stabilizat, fiind compensat de un număr din ce în ce mai mare de stabiliri în comună care au atins un maxim în perioada 2003-2004.

Foarte sugestivă pentru relevarea evoluției efectivului populației, luând în considerare criteriul vârsta și sex este reprezentarea în aceeași diagramă sub forma de piramidă a populației din momentul recensămintelor 2000 și 2011.

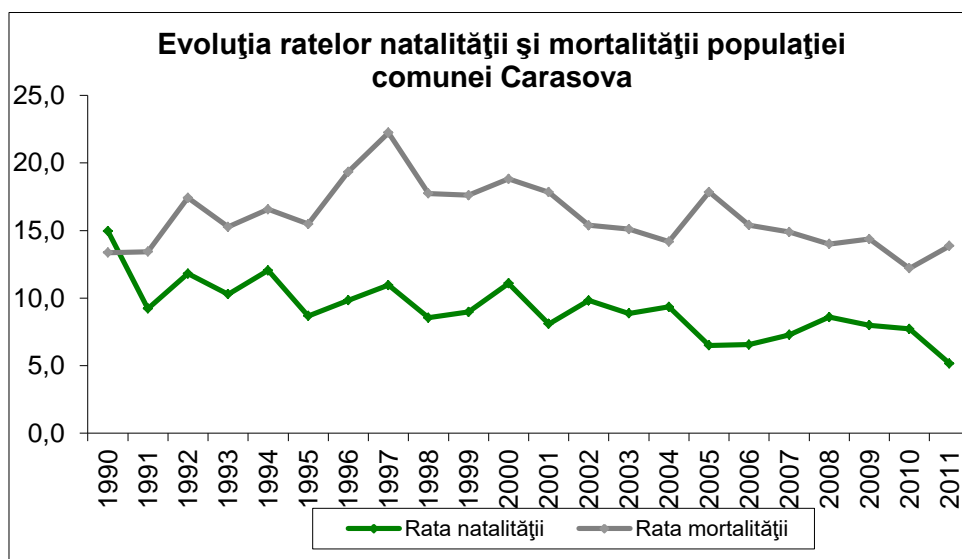

Sursa: Directia Judeteana de Statistica Caraș-Severin

3.5.2. Rata bruta a natalității și mortalității

Mortalitatea ridicată este un fenomen caracteristic ruralului românesc și are cauze complexe fiind atât o consecință a îmbătrânirii demografice cât și o rezultată a factorilor sociali și economici: accesul la servicii, calitatea vieții, nivelul de educație.

Populația comunei Carașova se caracterizează prin deficit demografic, respectiv număr redus de nașcuții vii față de numărul persoanelor decedate. Populația din zona de studiu are un comportament demografic specific zonei Banatului, cu rată redusă a natalității și pondere mare a populației îmbătrânite. Cele mai înalte valori ale mortalității au fost înregistrate în anul 1997, 22 persoane decedate la 1000 locuitori și anul 2000, respectiv 19 persoane la 1000 locuitori.

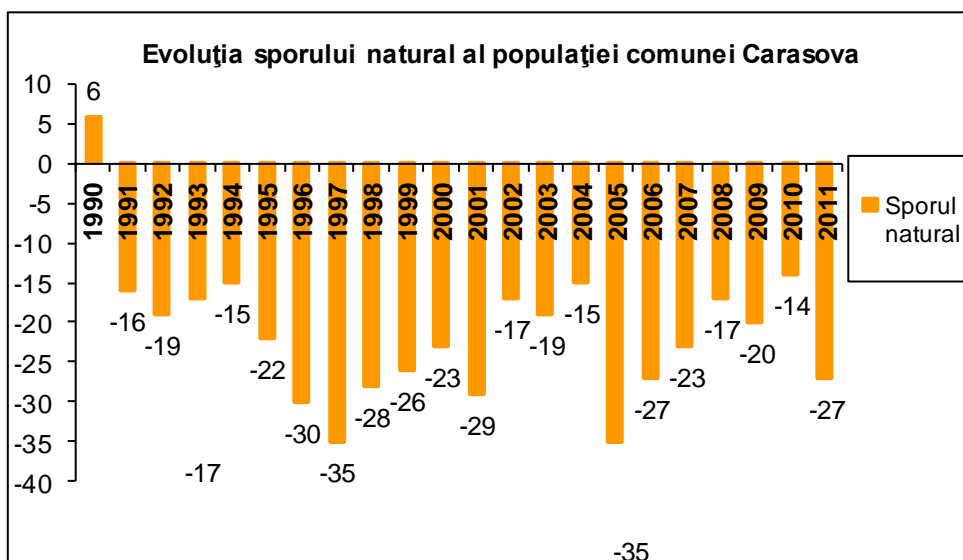

Sursa: Directia Judeteana de Statistica Caraș-Severin

Rata natalității a scăzut continuu, de la un maxim de 15‰ în 1990 la aproape o treime, respectiv 5,2‰ în 2011. Migrația tinerilor constituie cauza reducerii natalității, reducerea numărului de persoane la vârsta fertilității, soluția fiind stabilizarea tinerilor în mediul rural, șansă pentru dezvoltarea localității.

3.5.3. Sporul natural

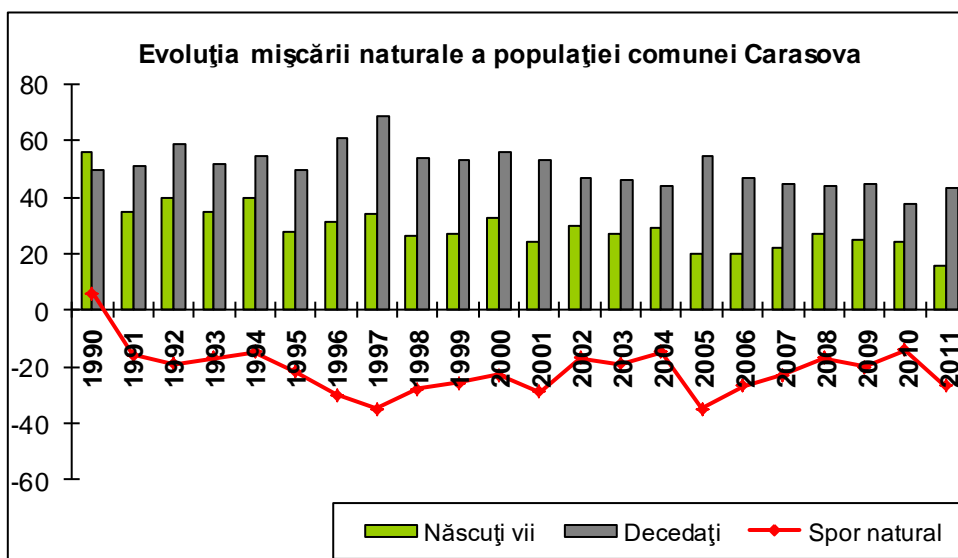
Definit în literatura de specialitate ca diferența între numărul nașcuților vii și cel al decesatilor într-un an, acest indicator releva creșterea sau diminuarea efectivului populației.

Sursa: INSSE, Baza de date Tempo online

Sporul natural a înregistrat o singură valoare pozitivă, în 1990, an după care populația a înregistrat constant deficit natural. Mărimea acestui deficit a cunoscut valori mari în intervalul 1996-2001 dar și în intervalul 2005 -2006 când numărul persoanelor decedate a depășit și cu 35 de persoane numărul născuților vii. Deficitul natural este explicat de efectivul în scădere al populației la vârsta fertilă ce este caracterizată de tendința de migrare.

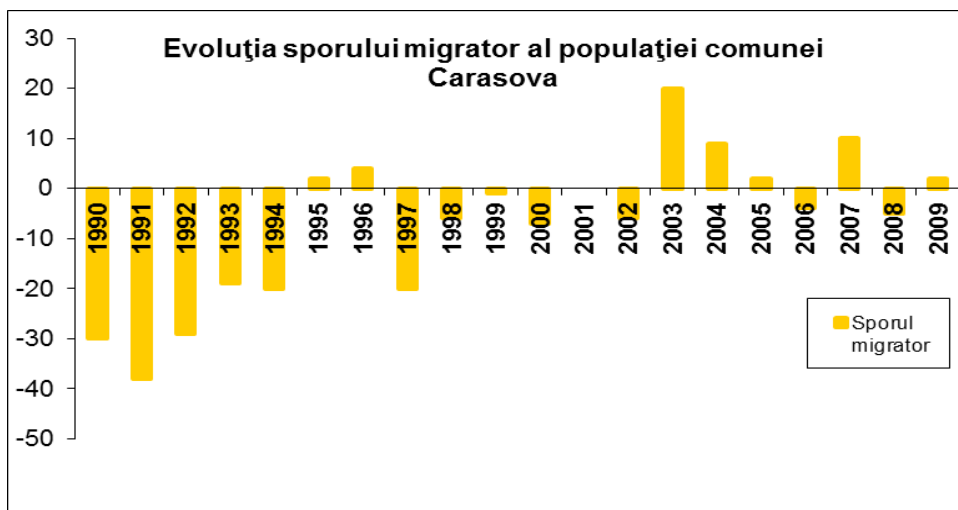
Pe de altă parte, rata natalității a scăzut continuu, cauza o găsim în diminuarea efectivelor de populație la vârsta fertilă și în modificarea comportamentului reproductiv.

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

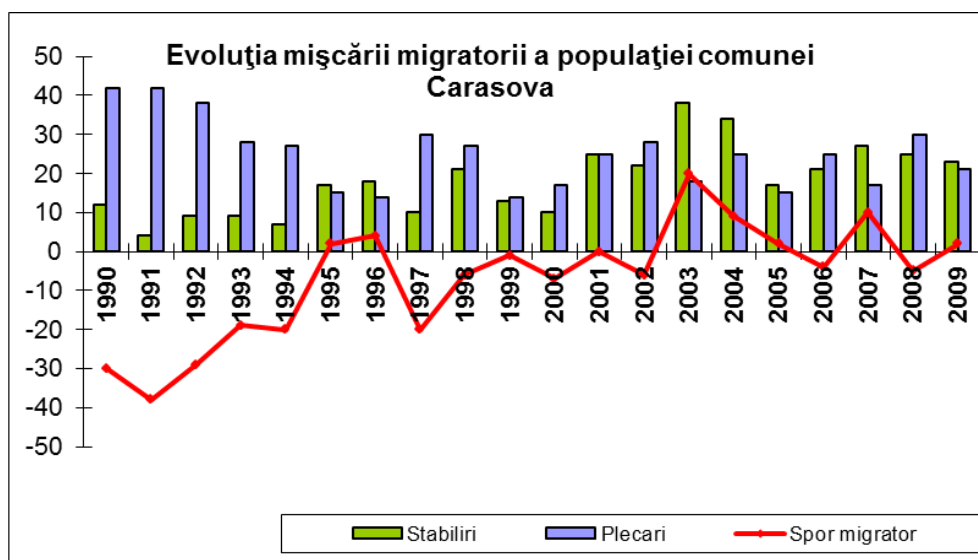
3.5.4. Sporul migrației

Calculat ca diferență între numărul de stabiliri de domiciliu și de plecări, sporul migrației relevă creșterea sau diminuarea populației datorată fluxului rural-urban sau urban-rural – numit și de întoarcere.

Sursa: INSSE, Baza de date Tempo online

Evoluția comparativă a stabilirilor și plecărilor arată o tendință accentuată de plecare din comună în perioada 1990-1994, și 1997- 2000 după care observăm o diminuare a plecărilor în favoarea stabilirilor care au dus la un spor migrator pozitiv începând cu anul 2003. Tendința de întoarcere în rural, remarcată la scară națională poate fi observată și în cazul comunei Carașova.

Sursa: INSSE, Baza de date Tempo online

3.5.5. Prognoza populației

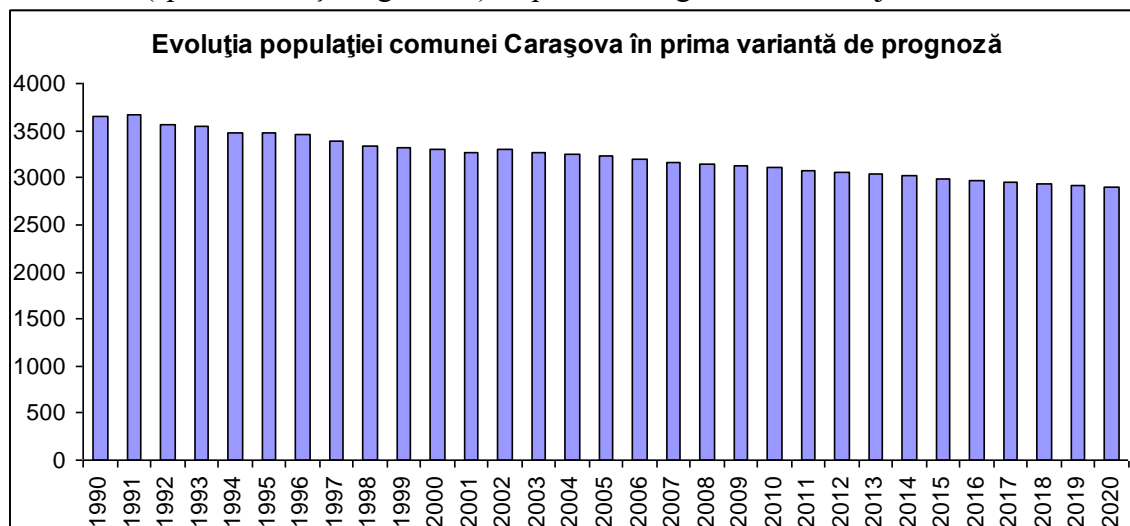
Metoda sporului mediu anual de creștere a populației

Pentru a realiza prognoza populației comunei Carașova s-a analizat evoluția populației în perioada precedentă și evoluția probabilă a mișcării naturale și migratorii. Sporul natural și migratoriu s-a considerat constant pentru perioada previzionată.

Prin metoda sporului natural s-a stabilit mai întâi sporul mediu anual al populației în ultimii 5 ani, respectiv intervalul 2007-2011, de -19 locuitori/an. Presupunând constantă evoluția populației, aceasta va ajunge în 2020 la un efectiv de 2898 locuitori. S-a luat în calcul efectivul populației înregistrat la Recensământul 2011, efectiv diferit de cel estimat anual în fișa localității, sursă pentru anii anteriori.

Prognoza populației, folosind modelul creșterii tendențiale prin luarea în considerare a sporului mediu

anual total (spor natural și migratoriu) se prezintă în graficul de mai jos:

Sursa: INSSE, Baza de date Tempo online și calcule proprii

Prognoza arată scăderea în ritm redus a populației pentru perioada următoare. Metoda sporului mediu anual se bazează pe analiza evoluției populației în perioada precedentă care releva o reducere a volumului populației în progresie aritmetică, considerând sporul natural constant pentru întreaga perioadă.

Modelul de creștere biologică

O altă variantă a prognozei demografice s-a realizat folosind modelul de creștere biologică, luând în considerare doar sporul natural. Presupunând în această variantă că populația comunei va fi influențată doar de sporul natural, rezultă o reducere a efectivului demografic cu 20 locuitori/an (perioada de referință pentru media sporului natural s-a considerat intervalul 2007-2011). Considerând că sporul natural se va menține constant în viitorii 9 ani, populația va cunoaște în orizontul anului 2020 o scădere numerică cu 180 locuitori, ajungând la un efectiv 2891 locuitori.

A II-a variantă de prognoză este identică cu prima variantă, fiind prognozată o scădere moderată a populației.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

3.6.1. Modernizarea sau completarea arterelor de circulație majoră și a sistemului de transport în comun, în raport cu necesitățile funcționale ale localităților

Principala arteră de circulație majoră pe teritoriul comunei este - DN 58: Caransebeș (DN 6) – Reșița – Anina (DN 57 B), cu o lungime de cca. 25 km pe teritoriul administrativ. Acest drum asigură legătura cu principala arteră majoră de circulație din zonă DN 6 (E 70), situată la cca. 60 km față de centrul de comună, pe teritoriul localității Caransebeș.

În prezent, cu toate că există un drum județean care leagă Carașova cu depresiunea Lupac, 581 A și un drum comunal, DC 75, starea acestora limitează legăturile dintre Carașova și celelalte sate carașovene din zonă. Considerăm că modernizarea acestora pe toată lungimea lor, și transformarea DC 75 în drum județean, ar îmbunătăți semnificativ această legătură, deschizând o nouă rută de acces spre Reșița, inclusiv spre Goruia și Ticvanu Mare situate în aval, utilizând DJ 581.

Dar valorificarea potențialului turistic de pe cursul superior al Carașului, inclusiv al Cheilor Carașului nu se va putea realiza fără reabilitarea și modernizarea DJ 582 C, drum care leagă orașele Reșița (DJ 582) cu Anina (DN 58), traversând partea estică a teritoriului administrativ al comunei Carașova și pe cca. 20 km pe teritoriul PNSCC. Același lucru este valabil și pentru modernizarea drumului DC 97 (Iabalcea) până în Poiana „Padina Seacă”. În prezent pe sectorul 3+500 – 7+00, drumul a fost pietruit în decursul anilor 2007-2008.

Transportul în comun, este favorizat de apropierea față de principalul centru economic și administrativ al județului, municipiul Reșița.

Serviciile de transport în comun sunt asigurate de un operator local, S.C. AGROTRANS PAUTA S.R.L., care execută zilnic un număr de 5 călătorii, pe ruta Carașova – Reșița și retur, cu un microbuz. Plecarea acestuia se face la orele stabilite din centrul localității Carașova.

Programul de circulație a microbusului

Ora plecării din Carașova	Ora sosirii în Reșița	Durata	Serviciile pe zile	Ora plecării din Reșița	Ora sosirii în Carașova	
6,30 min	7,00 min.	30 min.	L.M.M.J.V.S.D	7,15 min	7,45 min.	30 min.
8,00 min	8,30 min.	30 min.	L.M.M.J.V.x.x	9,00 min	9,30 min.	30 min.
11,00 min	11,30 min.	30 min.	L.M.M.J.V.x.x	12,00 min	12,30 min.	30 min.
15,30 min	16,00 min.	30 min.	L.x.x.x.x.D	14,30 min	15,00 min.	30 min.
			L.x.x.x.x.D	16,15 min	16,45 min.	30 min.

Pentru a ajunge în Anina sau Bozovici, locuitorii Carașovei apelează la serviciile operatorilor de transport “Costaș” sau “MinișTrans”, din autogara din Reșița, la Carașova nefiind organizată nici o stație. Cu toate acestea autobuzele amintite opresc în dreptul Pensiunii “Perla Carașului”, pentru a satisface solicitările unor eventuali călători.

Pentru îmbunătățirea transportului în comun se impune modernizarea DC 75 și 76, pentru realizarea unui inel de circulație destinat mijloacelor de transport în comun care să cuprindă toate satele comunei. De asemenea este necesară stabilirea unor puncte cu rol de stație auto, dotată cu amenajări simple, pentru a feri localnicii de intemperii în toate locurile necesare. Pentru îmbunătățirea accesului spre zona Anina – Bozovici se impune intervenția administrației locale pe lângă administrația județeană pentru stabilirea a două stații auto, una la intesecția dintre DN 58 și DC spre Iabalcea pentru locuitorii acestei localități și una la pensiunea Perla Carașului pentru călătorii din Carașova.

Odată cu modernizarea accesului în localitate pe drumul de la Viaductul Sereneac, acesta poate fi utilizat ca punct de intrare/ieșire pentru mijloacele de transport în comun și amenajarea unei noi stații care să deservească locuitorii din partea sudică a localității Carașova.

3.6.2. Îmbunătățirea accesibilității în localități și a relațiilor de circulație și transport în comun cu localitățile din teritoriul înconjurător;

Accesibilitatea în cadrul localităților comunei Carașova este condiționată de morfologia terenului.

Ea se poate face în lungul văii, cum este cazul localității Neremed, sau pe platoul carstic cum este cazul satului Iabalcea. În cazul localității Carașova accesibilitatea îmbracă forme diferite, de la cea favorizată de prezența drumurilor de vale până la cea de intersectare cu drumuri de creastă sau platou, cum este cazul DN 58 și DJ 581 A. Foarte importantă pentru Carașova este prezența în imediata apropiere a unui drum național, dar care nu străbate localitatea. Localitatea este racordată la DN 58 prin două intrări/ieșiri, una situată în partea nordică, cea mai importantă și utilizată și una situată în partea estică. Acest racord, în prezent greu practicabil datorită deteriorării, constituie totuși o alternativă importantă în perspectiva reorganizării transportului local, a accesibilității spre Anina și spre terenurile agricole din zonă. De aceea demersurile începute pentru modernizarea sa vor aduce un plus de eficiență circulației locale.

Un alt drum care poate duce la îmbunătățirea accesibilității în localitatea Carașova este *drumul vechi*, care face legătura dintre DN 58 și DC 75, la nord-vest de localitate. Reabilitarea acestuia ar deschide și o altă variantă de acces către Nermed, dinspre Carașova, ocolind însă satul reședință de comună.

În cazul satului Nermed circulația este condiționată de așezarea sa pe valea cu același nume. Aici se impune în primul rând modernizarea infrastructurii existente și reabilitarea drumurilor agricole ce coboară dinspre versanții înconjurători. Totodată, pentru eliminarea riscurilor de prăbușire a malurilor, și implicit a drumului situat pe acestea, se impune canalizarea sau cel puțin realizarea unor ziduri de sprijin, pentru zonele cele mai expuse de pe cursul pârâului Nermed.

Modernizarea drumului județean 581 A este de asemenea necesară pentru îmbunătățirea accesibilității în Carașova și conectarea acesteia cu satele aflate în aval, pe valea Carașului. Același lucru este valabil și pentru modernizarea drumului de acces, în aval pe lângă râul Caraș, spre sălașurile din zona agricolă și localitățile Gârliște și Goruia.

3.6.3. Asigurarea spațiilor pentru parcaje

În condițiile creșterii traficului auto și a numărului de autovehicole aflate în proprietatea populației, pe măsura creșterii interesului turistic și economic pentru zonă, tot mai multe opriri și staționări se vor înregistra în zonă. Infrastructura existentă, cu o trama stradală consistentă, permite realizarea de zone de staționare. Dar cum aceste zone sunt uneori înierbate, în perioadele umede vegetația este distrusă. Din aceste considerente, mai ales în zonele centrale ale satelor componente, în preajma centrului administrativ, a spațiilor comerciale a școlilor și a instituțiilor se impune amenajarea unor spații de parcare. În acest context se înscrie proiectul de modernizare a centrului civic din Carașova, proiect aflat în fază de realizare.

Totodată în zonele de interes turistic, cum sunt Cheile Carașului și punctele de belvedere sunt necesare amenajarea unor puncte de oprire/staționare, în preajma DN 58, unde turistul să poată opri, pentru a admira peisajul, a servi masa sau pentru a-și cumpăra un suvenir. O situație specială se înregistrează în zilele de hram și la marile sărbători ale fiecărei localități când afluxul de credincioși și autoturisme este foarte mare, îngreunând circulația. Toate aceste parcări necesită și dotările minimale pentru protecția mediului, respectiv coșuri de gunoi și eventual WC-uri ecologice.

3.6.4. Rezolvarea aspectelor conflictuale

accesul în localitate. În acest context credem că realizarea unui nou racord al intravilanului Carașovei la DN 58, în preajma viaductului Sereniac și modernizarea DJ 581 A va rezolva în bună măsură această problemă. De asemenea necesitatea unui nou pod peste râul Caraș, amplasat în partea nordică a localității, eventual în dreptul Primăriei și a unei punți pietonale în aval de Viaductul Caraș, (la moara veche) ar înlătura necesitatea unor ocoluri prea mari până la actualele poduri. În condițiile creșterii continue a valorilor de trafic, zonele centrale ale localităților necesită refacerea marcajelor.

nefavorabile poate duce la accidente, fapt ce necesită stabilirea traseului și realizarea unor piste pentru bicicliști.

faptul că în intravilan limitele căilor de circulație sunt condiționate de limitele de proprietate existente și

de construcțiile adiacente.

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONE FUNCTIONALE. BILANT TERITORIAL

CARASOVA

BILANT TERITORIAL	SITUATIA EXISTENTA		SITUATIA PROPUSA	
	Zona administratie	0,5224	Zona centrala, zona institutii publice si servicii	6,5622
Zona comert si servicii	0,1973	Zona mixta	15,9372	
Zona dotari socio-culturale	0,9482	Zona dotari socio-culturale (in afara zonei centrale)	0,2697	
Zona dotari sanatare	0,0910	Zona dotari sanatare (in afara zonei centrale)	0,0505	
Zona culte	0,2969	Zona culte (in afara zonei centrale)	0,1152	
Zona rezidentiala compacta cu anexe gospodaresti si gradini	42,1254	Zona rezidentiala compacta cu anexe gospodaresti si gradini	60,5537	
Zona locuire colectiva	0,3138	Zona locuire, turism si recreere	14,0475	
-	-	Zona de agrement, turism, sport si recreere	2,3491	
Zona pastravarie dezafectata	2,3491	Zona de agrement si camping	2,6785	
Zona sport, agrement	0,4585	Zona sport, agrement	0,8750	
Zona turism	0,1059	Zona turism	0,1781	
Zona gospodarire comunala	3,6619	Zona gospodarire comunala	3,6410	
-	-	Spatii verzi amenajate adiacente apelor	4,7987	
Spatii verzi adiacente apelor	14,5571	Spatii verzi adiacente apelor	9,3359	
Terenuri agricole	14,2507	Zone verzi de protectie	2,6792	
Terenuri pentru activitati agricole si gradinarit	44,5833	Terenuri pentru activitati agricole si gradinarit	23,3327	
Ape	3,6940	Ape	3,6940	
Circulatii	18,2575	Circulatii	18,7284	
TOTAL	146,9965	TOTAL	169,8266	

EXTINDERE INTRAVILAN 22,8301 ha

NERMED

BILANT TERITORIAL	ZONE FUNCTIONALE	SITUATIA	SITUATIA	EXTINDERE PROPUSA 5,0704 ha din care 3,78ha se introduc in intravilan
		EXISTENTA	PROPUSA	
	Zona mixta	-	2,6128	
	Zona comert si servicii	0,0350	0,0350	
	Zona dotari socio-culturale	0,0930	0,0930	
	Zona culte	0,0518	0,0518	
	Zona rezidentiala compacta cu anexe gospodaresti si gradini	5,5414	4,2827	
	Zona turism	-	4,0886	
	Zona gospodarire comunala	1,0470	1,1050	
	Spatii verzi adiacente apelor	1,2950	1,2950	
	Terenuri virane	0,5905	-	
	Ape	0,3237	0,3237	
	Circulatii	1,9229	2,0831	
	TOTAL	10,9003	15,9707	

IABALCEA

BILANT TERITORIAL	ZONE FUNCTIONALE	SITUATIA	SITUATIA	EXTINDERE PROPUSA 24.195 ha din care 3.527 ha se introduc in intravilan
		EXISTENTA	PROPUSA	
	Zona comert si servicii	0,1550	0,1550	
	Zona dotari socio-culturale	0,2384	0,2384	
	Zona culte	0,0120	0,0120	
	Zona rezidentiala compacta cu anexe gospodaresti si gradini	3,7545	8,7043	
	Zona locuire, turism si recreere	-	20,1521	
	Zona sport, agrement	-	1,6560	
	Zona turism	-	2,2197	
	Zona gospodarire comunala	0,3764	1,2429	
	Loturi agricole	1,8072	-	
	Teren viran	0,1693	-	
	Terenuri pentru activitati agricole si gradinarit	6,4987	3,4350	
	Circulatii	2,4691	2,5597	
	TOTAL	15,4806	40,3751	

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

3.8.1. Măsuri antiseismice

Potrivit Legii 575/2001 PATN, secțiunea V – zone cu risc natural, comuna Carașova se găsește într-un perimetru cu risc scăzut de producere a cutremurelor, de nivel 6 pe scara MSK și cu o perioadă medie de revenire de cca. 100 de ani. În acest context principala măsură care se impune este respectarea documentației de proiectare, pentru toate construcțiile nou ridicate.

3.8.2. Măsuri pentru combaterea inundațiilor

Riscul de inundații se manifestă la nivelul râului Caraș, și a pârâului Neremed, la producerea unor ploi torențiale și/sau la topirea bruscă a unui strat consistent de zăpadă în zona montană. Fenomenul este favorizat și de tăierile masive de pădure din unele areale. În aceste cazuri inundațiile afectează în primul rând gospodăriile situate în apropierea albiei minore, grădinile sau terenurile joase. Fenomenul poate fi amplificat de prezența în albia minoră a lemnului, resturilor menajere sau altor gunoaie care contribuie la creșterea undei de viitură, la strangularea și colmatarea albiei în zonele cu secțiuni mai mică.

Dacă la nivelul localității Carașova acest risc este unul moderat, datorită vitezei mai mari a apei la ieșire din chei și a taluzurilor înalte, nu același lucru se întâmplă cu terenurile situate pe malul râului în aval de localitate, care sunt afectate mai mult sau mai puțin la fiecare creștere de debit.

Pentru combaterea fenomenului se impun o serie de lucrări:

- Lucrări de decolmatare și regularizare pe albiile râului Caraș și a pârâului Neremed;
- Lucrări de îndiguiri/sistematizări și consolidări de maluri pe Neremed;
- Executarea unor acțiuni de stabilizare a versanților, prin lucrări de împădurire, împreună cu Romsilva;
- Utilizarea perdelelor de protecție la malurile apei, folosind specii iubitoare de umiditate cum ar putea fi *salix* și *populus* pentru a se reduce procesul de erodare al acestora;
- Interzicerea folosirii albiilor minore a tuturor văilor din zonă pentru executarea unor construcții, depozitarea de materiale de construcții, rumeguș sau resturi menajere. Trebuie avut în vedere ca în caz de viitură, acestea pot avea un impact distructiv asupra habitatelor naturale și umane din zonă;
- Acțiuni de curățare a albiilor văilor, afectate de deversarea resturilor menajere;
- La extinderea lucrărilor agricole în luncă trebuie să se evite afectarea albiilor minore, și deteriorările produse digurilor și zonelor de protecție, unde acestea sunt;
- Îndiguiri de maluri cu diguri de sprijin sau gabioane, în zonele afectate.

NOTĂ: Se interzice orice tip de construcție în zona inundabilă a localităților comunei.

3.8.3. Măsuri pentru combaterea alunecărilor de teren

Potrivit legii Legii 575/2001 în cadrul comunei Carașova potențialul de producere a alunecărilor de teren este unul scăzut în zona înaltă și unul mediu, cu probabilitate de producere redusă în zona depresionară. La producerea acestora contribuie atât factori naturali (litologici și geomorfologici) cât și antropici.

La nivelul teritoriului administrativ zone cu alunecări de teren de mică întindere se semnalează în preajma unor drumuri de acces și forestiere, precum și în bazinul inferior al pârâului Neremed, și pe versanții vestici ai culmilor Gornic și Pinet, dar fără să afecteze suprafețe importante.

Pentru combaterea acestor fenomene se impun:

- Lucrări de îndiguiri și consolidări de maluri pe cursurile de apă în preajma cărora se manifestă asemenea fenomene;
- Executarea unor lucrări de împădurire ca măsură general valabilă, a zonelor predispuse acestor fenomene, cu specii arboricole având sisteme radiculare pivotante ce au rolul de a

- fixa terenul și a reține apa,
- Fixarea prin înierbare, plantare sau alte lucrări specifice a taluzurilor la drumurile comunale amenințate în unele zone de alunecări locale, superficiale.
 - Evitarea supraîncărcării versanților cu instalații tehnice și vetre de construcții.
 - În zonele în care se manifestă tendințe de instabilitate puternică, se impun lucrări de eliminare a excesului de umiditate prin realizarea de drenuri, fie în corpul, fie în fruntea de alunecare. Realizarea de drenuri în corpul de alunecare este mai costisitoare și se impune doar atunci când pe acesta s-au amenajat infrastructuri de importanță deosebită, lucrări de infrastructură, clădiri, obiective turistice etc. Eliminarea deplină a fenomenului presupune și alte lucrări precum:
 1. Inițierea unor studii geotehnice și hidrologice la nivelul zonei pentru o mai bună cunoaștere a situației reale privind circulația apelor subterane și a măsurilor ce se impun.
 2. Lucrări de protecție a versantului.
 3. Lucrări de drenaj în adâncime efectuate pe axa pârâului din zona centrală a ariei instabile. Pe aliniamentul drenurilor se vor executa puțuri de drenaj cu adâncimi de până la zece metri.
 4. Stabilizarea versantului prin coloane de beton și ziduri de susținere la baza versantului, executate de regulă din beton armat, capabile să preia presiunea masei din corpul de alunecare. Grosimea și înălțimea acestora variază în funcția de masă și înălțimea frunții valului de alunecare.

NOTĂ: Se impune eliminarea acordării autorizației de construcție în aceste zone pentru orice fel de lucrări care ar putea favoriza acest fenomen (construcții de drumuri, case de vacanță, alte construcții stabile etc.).

3.8.4. Măsuri pentru combaterea dislocării de stânci și a grohotișurilor nefixate:

Căderile de stânci reprezintă un fenomen relativ obișnuit în zonele înalte, cu versanți abrupti, în care structura petrografică răzbate la suprafață sub forma stâncilor aflate la bunul plac al intemperiilor. Dacă în aceste zone lipsește vegetația forestieră, pericolul unor astfel de fenomene crește substanțial, datorită creșterii agresivității factorilor de mediu și a lipsei obstacolelor în calea acestora. Pe teritoriul comunei fenomenul are impactul cel mai semnificativ în lungul Cheilor Carașului, amenințând circulația turistică pe traseul existent. Asemenea fenomene se mai pot manifesta accidental primăvara la nivelul taluzurilor unor drumuri din zonă, precum DN 58, și DC Neremed în amonte de localitate.

Pentru combaterea fenomenului se impune:

- Conservarea perdelelor forestiere și împădurirea versanților unde există pericolul unor asemenea fenomene.
- Ancoraje pentru fixarea blocurilor mari de stâncă aflate într-un echilibru precar;
- Plase metalice pentru fixarea versanților din apropierea drumurilor, unde acest fenomen este greu de limitat în alt mod datorită litologiei.
- Utilizarea unor îngrădituri de nuiele sau scândură spre partea activă a versantului, în Cheile Carașului.
- Favorizarea fixării grohotișurilor prin conservarea rugurilor de mur sau al altor plante cu largă dispunere la sol.

3.8.5. Măsuri pentru combaterea eroziunii de maluri

Eroziunea la baza malurilor favorizează prăbușirea consolidărilor și apărărilor de mal existente, cu pericol de prăbușire a arborilor în albia minoră, și blocarea scurgerii la nivelul podurilor existente. Acest blocaj conduce la supra-înălțarea nivelului de curgere a apei, cu pericol de depășire a malurilor și inundarea zonelor adiacente râului. Pentru combaterea fenomenului este necesară:

- curățarea albiilor de resturi vegetale (copaci căzuți, butuci și crengi rămase în urma unor tăieri

neraționale etc.) și deșeuri

- lucrări de apărare a malurilor prin ziduri de sprijin, plantări de arbori hidrofilii cu rădăcini radiculare puternice (arin, răchită, salcie, plop etc.);
- regularizări de curs;
- îndiguiri;
- diguri de barare a cursului pentru diminuarea vitezei de curgere;
- în cazul eroziunii malurilor se realizează perdele forestiere ce urmăresc conturul acestora. Prezența acestora reduce efectul mecanic al valurilor, ameliorând totodată peisagistic sectoarele de luncă;
- plantarea de arbuști și subarbuști la limita organismului de prăbușire format sau incipient care prin greutatea lor să nu provoace prăbușirea malurilor.

3.8.6. Măsuri pentru combaterea formelor de eroziune torențiale (ravene, râpe, ogașe):

Deși fenomenul nu cunoaște o amploare prea mare, se manifestă totuși pe versanții vestici și sudici ai culmilor Moghilița Gariște și Pinet, și pe cursul inferior al Pârâului Nermed. Pentru combaterea acestor fenomene sunt necesare o serie de lucrări care să limiteze dezvoltarea organismului torențial și în final să-i diminueze efectele prin fixarea și colmatarea lui cu vegetație.

Se cunoaște faptul că principalul punct de atac al eroziunii aflat la originea unui organism torențial este situat în aval de unde se extinde în amonte, antrenând noi suprafețe de sol în procesul de erodare și în urma proceselor de șiroire.

În lipsa scurgerilor de șiroire, eroziunea încetează. În acest context se impune:

- realizarea unor garduri dispuse în semicerc în jurul organismelor torențiale, realizate de regulă din pari și nuiele de salcie, având o înălțime mai mare în sectorul central și mai mic la margini,
- plantarea în lungul ravenei și în preajma gardurilor astfel confecționate a unor arbori sau arbuști,
- săparea unor șanțuri colectoare în amonte de organismul torențial care să preia și să disemineze apele care atacă baza acestuia.

Toate aceste lucrări cu caracter tehnic și silvic, au drept scop stingerea organismelor torențiale și împiedecarea formării altora noi. Perdelele forestiere realizate în jurul organismelor torențiale active preiau și transformă scurgerea prin șiroire în scurgere laminară. Pentru a împiedeca activarea acestora de surplusul de apă ce „scapă” prin filtrele formate de lucrările antierozionale din amonte, respectiv de perdelele de protecție din proximitate se utilizează o serie de amenajări precum execuția de garnisaje, palisade, fascinaje, cleionaje, praguri și baraje.

Un fenomen asemănător are loc la nivelul drumurilor comunale, vicinale, de acces spre zonele înalte. Slaba consolidare și natura stratului litologic permite spălarea suprafeței carosabile și tendințe de formare și adâncire a unor ogașe pe locul de călcare a roților mijloacelor de transport. Pentru a limita acest fenomen sunt indicate introducerea și fixarea în aceste organisme torențiale incipiente a unor tulpini de arbuști puternic ramificați care să oprească și să fixeze solul purtat de apă.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPARII EDILITARE. SOLUTII PROPUSE

Într-o situație delicată se găsesc cantoanele silvice – Padina Seacă și Comarnic din cadrul Platoului Iabalcea, alături de Naveșu Mare și Jervanu din bazinul superior al râului Caraș. Tabăra școlară de la Jervani, revenită recent în proprietatea Consiliului local Carașova, în prezent este nelocuibilă, în timp ce cantonul silvic de la Comarnic, aparținând Consiliului local Carașova este utilizat sporadic de către silvicultori și personalul PNSCC. Nici una din unitățile menționate nu dispun de alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă, canalizare și epurare. Amplasarea acestora în interiorul Parcului Național Semenic-Cheile Carașului impune asigurarea lor cu:

- alimentare cu energie electrică,
- alimentare cu apă potabilă;
- canalizare și epurarea apelor uzate, utilizând decantoare locale.

3.9.1. Gospodărirea apelor

Lucrări hidrotehnice propuse pe teritoriul ce face obiectul PUG;

- Pe teritoriul administrativ al comunei Carașova potențialul pentru investiții în domeniul hidroenergetic este limitat, deoarece eventuale amenajări hidroenergetice pe cursul râului Caraș induc modificări importante într-un habitat natural protejat PNSCC.
- Lucrări hidrotehnice și de protecție a malurilor sunt necesare pe cursul pârâului Nermed, pentru protejarea localității cu același nume împotriva inundațiilor, a ruperilor de malurilor și distrugerii infrastructurii de transport. În acest context și impune găsirea soluțiilor economice cele mai pertinente pentru îndiguiri/sistematizări/canalizări ale cursului de apă amintit.
- În procesul de gospodărire a resurselor de apă un rol important va trebui să-l joace și în viitor protejarea izvoarelor carstice, prin excluderea utilizării cavitațiilor carstice ca posibile locuri de depozitare clandestină a gunoaielor, a altor resturi organice și chimice, depoluarea dolinelor și ponoarelor, inclusiv protejarea bazinului de alimentare a acestor izvoare.

3.9.2. Alimentare cu apă

În prezent satele componente ale comunei Carașova au o situație diferită, în cea ce privește dotările edilitare, respectiv alimentarea cu apă. Pentru satele Carașova și Iabalcea s-au realizat rețele moderne de alimentare cu apă în perioada 2008/2012, care acoperă întreg intravilanul acestor localități.

3.9.2.1. Descrierea sistemului de alimentare cu apa pentru satul Carașova

În alimentarea cu apă a localității Carașova s-a optat pentru utilizarea surselor oferite de izvoarele carstice Ceafarovăț și Lazarovăț, situate în partea estică a localității, în apropierea pârâului Sereneac. Apele acestor izvoare sunt deversate în bazinul de colectare a Stației de pompe situat pe malul estic al râului Caraș, de unde sunt pompate într-un bazin cu o capacitate de 500 mc, din cadrul Gospodăriei de apă, situat în partea nordică a localității, pe Dealul Zaglavac. De aici apa este condusă printr-o rețea de distribuție, structurată în lungul rețelei stradale, spre utilizatori. Fiind ape provenite din surse subterane tratarea lor se face doar prin dezinfecție cu clor. De asemenea, propunerile de extindere a intravilanului de pe dealul Zaglavac vor putea fi conectate la rețeaua existentă de alimentare cu apă a localității Iabalcea, situată în imediata apropiere.

Sistemul de alimentare cu apă necesar pentru zonele turistice Comarnic, Jervani și Navesu Mare se va realiza conform propunerilor stabilite prin PUZ -uri, proiecte tehnice de specialitate sau alte documentații de amenajare cerute de legislația în vigoare.

Pentru gestionarea problemelor legate de alimentarea cu apă în cadrul primăriei Carașova s-a înființat recent un serviciu specializat - *Serviciului public de alimentare cu apă al comunei Carașova*.

3.9.2.2. Descrierea sistemului de alimentare cu apa pentru satul Iabalcea

Fiind o localitate cu mari probleme privind resursele de apă, introducerea apei curente a fost o prioritate pentru localitatea Iabalcea. Printr-un proiect pe Ordonanța de Guvern nr. 7/2006 s-a reușit

realizarea acestui deziderat astfel:

De la Gospodăria de apă, situată pe dealul Zaglavac, în apropierea DN 58, unde se găsește stația de distribuție a apei pentru localitatea Carașova, apa este pompată printr-o conductă de alimentare într-un bazin situat deasupra satului Iabalcea, de unde este distribuită gravitațional în lungul străzilor spre utilizatori. La rețeaua de distribuție au fost conectate mai multe cișmele, totodată localnicii au putut să se racordeze direct, pentru introducerea apei în gospodărie, astăzi această problemă fiind rezolvată.

3.9.2.3. Descrierea sistemului de alimentare cu apă pentru satul Nermed

În prezent localitatea nu dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă, locuitorii utilizând sursele clasice pentru asigurarea necesarului de apă (izvoare de versant, puțuri etc.)

Pentru această localitate, documentația de implementare și execuție a unui proiect de alimentare cu apă se găsește în faza de pregătire, prin racordare la sistemul de alimentare cu apă Carașova – Iabalcea.

Pozarea conductei de alimentare de la Gospodăria de apă până în satul Nermed se va face paralel cu drumul vechi de acces spre Carașova, până în DC 75, după care traseul conductei va fi pozat în lungul acestui drum, până la intersecția cu DC 76. Aici se va realiza o stație de pompare intermediară care să pompeze apa până la un punct situat în amonte de localitate, unde se va realiza rezervorul de apă. Din acest rezervor apa va fi distribuită gravitațional pentru alimentarea întregii localități, inclusiv pentru rețeaua de hidranți.

Ulterior, odată cu dezvoltarea unor obiective turistice în zona cu potențial de dezvoltare turistică situată în amonte, se propune o stație de pompare secundară care să pompeze apa din rezervorul de apă spre un alt rezervor, din care să fie redistribuită în zona de dezvoltare turistică.

Detalierea realizării sistemului de alimentare cu apă a localității menționate se va face prin documentațiile tehnice prevăzute de lege.

Breviar de calcul – alimentare cu apă pentru Nermed

Nr locuitori = 690

Necesarul de apă pt nevoi gospodaresti : 120l/om zi

Cf. SR 1343/1-2006 pt etapa finala se considera 100% din populație se va alimenta cu apă din instalații interioare , cu prepararea locală a apei calde.

Debite caracteristice ale necesarului de apă

- N_g – Necesarul de apă pentru consum gospodaresc

$N_g = 690 \text{ loc} * 120 \text{ l/om zi} = 82800 \text{ l/zi} = 82,80 \text{ mc/zi}$

- N_p – Necesarul de apă pentru consum public

~ elevi și cadre didactice

$30 \times 20 \text{ l/elev zi} = 600 \text{ l/zi}$

~ gradiniță

$30 \text{ copii} \times 20 \text{ l/copil zi} = 600 \text{ l/zi}$

~ camin cultural

$100 \text{ loc} \times 35 \text{ l/om zi} = 3500 \text{ l/zi}$

Total = 4700 l/zi

$N_p = 4,70 \text{ mc/zi}$

- $N_{ag. Ec.}$ – Necesarul de apa pentru agenți economici

$N_{ag.ec.} = 10 \text{ mc/zi}$

- Debitul zilnic mediu

$Q_{zi \text{ med}} = N_g + N_p + N_{ag.ec.}$

$= 82,80 + 4,70 + 10,0$

$Q_{zi \text{ med}} = 97,50 \text{ mc/zi}$

- Debitul zilnic maxim

$Q_{zi \text{ max}} = K_{zi} * Q_{zi \text{ med}}$

$$K_{zi} = 1.3$$

$$Q_{zi \max} = 1.3 * 97,50 = 126,75 \text{ mc/zi}$$

$$Q_{zi \max} = 126,75 \text{ mc/zi}$$

- Debitul orar maxim

$$Q_{or.\max} = Q_{zi \max} / 24 * K_{or}$$

$$K_{or} = 2.4$$

$$Q_{or.\max} = 126,75 * 2.4 / 24 = 12,67 \text{ mc/h}$$

$$Q_{or.\max} = 12,67 \text{ mc/h}$$

Q zi med		Q zi max		Q or. med		Q or. max	
mc/zi	l/s	mc/zi	l/s	mc/zi	l/s	mc/h	l/s
97,50	1,12	126,75	1,46	9,75	2,70	12,67	3,52

Determinarea debitelor de dimensionare și verificare pentru obiectele sistemului de alimentare cu apă

Determinarea debitului de calcul pentru conducta de aducțiune (refulare)

$$Q_{ic} = K_p * K_s * Q_{zi \max} + K_p K_s Q_{ri}$$

$K_p = 1.15$ – coeficient de majorare a necesarului de apă care ține seama de pierderile din obiectele sistemului de alimentare cu apă.

$K_s = 1.08$ – coeficient de seminte pentru acoperirea necesităților proprii ale sistemului de alimentarea cu apă.

Q_{ri} – debitul de refacere a rezervei intangibile de incendiu

$$Q_{ri} = V_{ri} / T_{ri} * 24 \text{ [mc/zi]}$$

V_{ri} = volumul rezervei de incendiu (în mc)

$$V_{ri} = V_i + V_{cons}$$

V_i – volumul de apă pentru combaterea incendiilor, înmagazinat în mc,

$V_i = 54 \text{ mc/zi}$ cf. anexa IV.2 GP 106-04, pentru localități rurale cu o populație de 501-5000 locuitori,

V_{cons} – volumul de apă consumat în timpul incendiului de utilizator, în mc.

$$V_{cons} = a * Q_{or.\max} * T_e$$

$a = 0.7$ – coeficient adiensional

$T_e = 3 \text{ ore}$ – incendiu exterior

$T_{ri} = 48 \text{ ore}$ – timpul de refacere a rezervei de incendiu

$$V_{cons} = 0.7 * 12,67 * 3 = 26,60 \text{ mc}$$

$$V_{ri} = V_i + V_{cons} = 54 + 26,60 = 80,60 \text{ mc}$$

$$Q_{ri} = V_{ri} / T_{ri} * 24 = 80,60 / 48 * 24 = 40,30 \text{ mc}$$

Deci :

$$Q_{ic} = 1.15 * 1.08 * 126,75 + 1.15 * 1.08 * 40,30$$

$$Q_{ic} = 207,47 \text{ mc/zi} = 2,40 \text{ l/s}$$

conducta PE-100 cu DN 75mm , Pn 6 bar , V = 1.1 m/s

Calculul volumului rezervorului de imagine a apei

$$V_{rez} = V_{ri} + V_{comp}$$

$$V_{ri} = 80,60 \text{ mc}$$

V_{comp} este 50% din Q_{zimed} cf. Legii 98/1994

$$V_{comp} = 0.5 * 97,5 = 48,75 \text{ mc}$$

$$V_{rez} = 80,60 + 48,75 = 129,35 \text{ mc}$$

Se adoptă un rezervor de 150 mc.

3.9.3. Canalizare

În prezent nici unul din satele componente ale comunei Carașova nu dispun de un sistem centralizat de canalizarea și epurarea apelor menajere. În acest scop există pregătit un Studiu de Fezabilitate pentru canalizare în satul Carașova.

Sistemul de canalizare epurare pentru zonele turistice/sate de vacanță/tabere existente sau propuse pe teritoriul administrativ al comunei se va realiza conform propunerilor stabilite prin PUZ.

Sistemul de canalizare/epurare pentru Carașova

Evacuarea apelor menajere în râul Caraș sau pâraiele și rigolele stradale ce se varsă în acesta contribuie la creșterea conținutului acestuia în poluanți peste limitele admise și compromiterea sa ca mediu de viață pentru ecosistemele acvatice, cât și ca folosință de apă pentru localitățile din aval. Pentru a limita acest fenomen administrația locală a demarat procedurile de pregătire a documentației în vederea realizării unei rețele de canalizare unitare, care să satisfacă necesitățile întregii comunități și a unei stații de epurare situată în aval de localitate, pe malul stâng al râului Caraș.

Rețeaua de canalizare propusă a se realiza va ține seama de structura și amplasamentul localității, fiind necesară realizarea a două magistrale arborescente, poziționate în lungul principalelor magistrale de circulație de pe cele două maluri ale râului.

La această rețea se va racorda și sistemul de canalizare realizat independent pentru trup 3 și 4, propuse pentru a fi introduse în intravilan. Având în vedere diferențele de nivel dintre amplasamentul acestor trupuri și cel al localității Carașova este necesară introducerea în rețea a unor cămine de rupere a presiunii pentru a limita creșterea prea mare a presiunii în această rețea de canalizare.

Canalizare Iabalcea

Canalizarea pentru această localitate va avea o structură preponderent lineară, pozată în lungul principalului drum de acces DC 97, la care vor fi racordate toate gospodăriile situate pe străzile adiacente și cele din lungul străzii principale. Tot la această magistrală vor fi racordate și canalizările viitoarelor obiective care se vor realiza în zona nou introdusă în intravilan.

Având în vedere amplasamentul localității, structura litologică și lipsa unui emergent în zonă care să preia apele menajere epurate, pentru epurarea acestora se propune realizarea unei stații de epurare în zona sud-estică a intravilanului propus, care să satisfacă necesitățile actuale și de dezvoltare a localității. Pentru eliminarea apelor epurate, în lipsa unui emergent se propune utilizarea sistemului câmpurilor de infiltrație.

Canalizare Nermed

Deși pentru moment satul Nermed nu dispune pe moment de o rețea proprie de canalizare, documentația necesară fiind în stadiu de pregătire, necesitatea acesteia condiționează dezvoltarea comunității și creșterea nivelului de trai a locuitorilor săi.

Sistemul de canalizare a localității va fi în principal unul linear, amplasat în lungul străzii principale, cu o ramificație pe malul opus al pâraului Nermed, înglobând, inclusiv zona amenajărilor sportive (terenul de fotbal).

Stația de epurare se propune a fi realizată în aval de localitate, în punctul cel mai de jos, apele epurate urmând a fi deversate în emergentul pâraul Nermed.

Debite apă canalizare

- $Q_{uzi\ med} = 97,50\ mc/zi$
- Debitul zilnic maxim
- $Q_{uzi\ max} = 126,75\ mc/zi$
- Debitul orar maxim
- $Q_{or,max} = 12,67\ mc/h$

NOTĂ: *Detaliile și calculele necesare realizării sistemului de canalizare/epurare necesar a se realiza pentru toate satele comunei Carașova vor fi cuprinse în documentația prevăzută de lege pentru asemenea lucrări.*

Lucrări prioritare.

Într-o primă fază, rămâne prioritară încheierea lucrărilor de alimentare cu apă pentru localitatea Nermed. Într-o fază ulterioară se impune găsirea soluțiilor financiare pentru realizarea sistemului de canalizare și epurare pentru toate satele comunei, conform studiilor de specialitate întocmite.

Pentru sălașele și gospodăriile situate în afara intravilanelor și care nu pot fi racordate la sistemele de canalizare existente, îndepărtarea apelor uzate menajere se va face pe cât posibil prin fose septice vidajabile, executate cf. normelor în vigoare, amplasate la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință.

Obiectivele economice sau turistice care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare și dispun de fose septice sunt obligate să-și asigure W.C.-uri cu un număr de cabine corespunzător prevederilor standardelor și normelor de proiectare.

2.9.4. Alimentare cu energie electrică

Astăzi, pe lângă consumatorii casnici, cei mai importanți consumatori sunt: unitățile de prelucrare a lemnului, atelierele de prestări servicii, unitățile de industrie alimentară, etc. și clădirile ce aparțin de administrația publică, învățământ, cultură, comerț și culte. Asigurarea acestora cu energie electrică se va face prin conectarea directă la rețeaua de alimentare existentă, iar dacă necesitățile tehnice o impun prin rețele și stații de transformare proprii, conform proiectelor de specialitate legale.

Pentru zona de dezvoltare turistică și urbanistică de pe Dealul Zaglavac alimentarea cu energie electrică se va face din rețeaua locală de medie tensiune, ce traversează zona, prin intermediul unuia sau a două transformatoare, și o rețea locală de distribuție, în conformitate cu documentația de specialitate.

Pentru punctele de dezvoltare turistică de la Cantonul silvic Comarnic și Tabăra școlară Jervani, în alimentarea cu energie electrică vor trebui să fie luate în calcul surse locale de energie verde/regenerabilă, precum montarea unor micro-hidrocentrale pe cursul superior al râului Caraș, turbine eoliene sau panouri fotovoltaice. Aceste surse exclud investiții costisitoare de extindere a rețelelor electrice existente în zonele limitrofe parcului, cu impact mare asupra mediului și aplicarea unor soluții locale, adecvate, în concordanță cu statutul de zonă protejată. În cadrul zonelor amenajate amintite se impune ca rețeaua electrică să fie desfășurată și îngropată, pe aliniamentele bine stabilite, în conformitate cu documentațiile de urbanism necesare. Soluția poate fi justificată de amplasamentul acestora într-o zonă împădurită, puternic afectată de circulația atmosferică.

Dezvoltarea unor zone turistice, edilitare și/sau economice, cu profil industrial și/sau agricol pe teritoriul administrativ al comunei Carașova necesită extinderea infrastructurii electrice, inclusiv montarea unor noi stații de transformare.

Odată cu construirea unor noi clădiri de locuințe, pensiuni turistice și spații cu altă destinație se impune redimensionarea rețelei de distribuție și modernizarea și extinderea iluminatului public.

Totodată administrația locală a comunei Carașova este implicată într-un proiecte pentru valorificarea energiilor regenerabile, aflat în stadiu de evaluare. În această categorie amintim:

- cercetări privind utilizarea potențialului eolian al dealurilor Moghilița și Pinet pentru amplasarea unui număr de eoliene.
- Menționăm probabilitatea existenței unui potențial eolian superior în partea nordică a culmii Dealului Gariștea.

2.9.5 Rețele de telecomunicații

Cele cca. 400 de posturi telefonice existente în instituții și la cetățeni din comuna Carașova sunt asigurate de către Romtelecom și RDS. De asemenea în comună funcționează un număr de trei operatori de telefonie mobilă și un operator de televiziune prin cablu.

În satele componente pot fi recepționate frecvențele radio pe unde lungi, medii, scurte și ultrascurte.

Pentru zonele de dezvoltare turistică de pe cursul superior al râului Caraș, necesitățile de comunicare pot fi asigurate prin telefonie mobilă, prin intermediul rețelelor de transmisie și amplificare a principalilor operatori de pe piață: Orange, Vodafone, Cosmote. Legăturile telefonice în zona PNSCC se

pot realiza numai prin intermediul telefoniei mobile.

2.9.6. Alimentare cu gaze naturale. Căldura.

Satele comunei Carașova nu dispun de rețele de alimentare cu gaze naturale și deși se află în apropierea magistralei de alimentare Reșița – Anina, pentru moment nu există un interes în acest sens din partea populației.

Pentru încălzirea locuințelor sunt folosiți combustibili solizi (lemnul), pe care cetățenii îl pot procura legal din pădurile aflate în proprietate privată sau din alte depozite existente pe teritoriul comunei. La prepararea apei calde menajere se utilizează gazele lichefiate și boilere electrice.

În perioadele reci, instituțiile administrative, școlile și mulți localnici folosesc centrale termice performante pe combustibil solid (lemn, pește), pentru asigurarea căldurii și a apei calde menajere. În gospodăriile izolate, mai ales în sălașele de la hotar, unde uneori localnici stau perioade mai lungi de timp cu animalele, rolul major îl dețin sobele pe bază de combustibil lemnos.

2.9.7. Alimentarea cu energii alternative

Pentru viitor tendința care se manifestă este de a utiliza energiile regenerabile, naturale, cu un impact neglijabil asupra mediului cum sunt stațiile familiale de biogaz, energia termică obținută cu ajutorul captatoarelor solari și cea electrică obținută cu ajutorul celulelor fotovoltaice.

În condițiile în care se manifestă tot mai clar tendința de utilizare a energiilor regenerabile (eoliene, solare și hidro) credem că autoritățile locale trebuie să încurajeze atât consumatorii casnici cât și alți consumatori să utilizeze asemenea resurse.

2.9.8. Gospodărire comunală, gestiunea deșeurilor

Conform Planului Județean de gestionare a deșeurilor pentru 2007-2013, comuna Carașova este arondată depozitului zonal prevăzut pentru județul Caras-Severin în Planul de implementare al Directivei privind depozitarea deșeurilor. Recent luat naștere Asociația de dezvoltare intra-comunitară pentru gestionarea integrată a deșeurilor (ADI), organism din care face parte și C. L. Carașova. Dar până la darea în folosință a investiției prevăzută a se realiza la Lupac, problema depozitării deșeurilor rămâne una nerezolvată.

La nivelul comunei Carașova sistemul de management a deșeurilor menajere s-a realizat prin contractarea acestor servicii către o firmă de profil locală (DAVODAR S.R.L. Carașova), care asigură săptămânal activitățile de precollectare, colectare și transport al deșeurilor municipale atât de la persoanele fizice cât și de la agenții economici și instituții. Populația, instituțiile și agenții economici dispun de containere pentru colectarea acestor deșeurii menajere. Pentru a încuraja colectarea selectivă a deșeurilor menajere este necesară asigurarea cu platforme și containere specializate, destinate acestui scop.

Pentru investițiile preconizate în zonele turistice din PNSCC se prevede ca deșeurile care vor rezulta, să fie depozitate în pubele/containere, de unde vor fi preluate periodic de către o firmă prestatoare de servicii de salubritate, pe bază de contract. Și aici se prevede colectarea separată a deșeurilor, pe categorii (hârtie, sticlă, plastic, metal), iar cele de origine organică vor fi compostate într-un spațiu special amenajat, odată cu resturile organice (fân, frunze, ramuri, etc.) de pe amplasament și utilizate (prin împrășiere) în lunile februarie-martie ca fertilizator pentru spațiile verzi.

Un rol important pentru administrația locală îl joacă managementul deșeurilor în cadrul PNSCC. Împreună cu administrația parcului și factorii de decizie din cadrul Agenției Regionale pentru Protecția Mediului Timișoara s-a implementat proiectul "Managementul conservativ al habitatului 8310 din situl Natura 2000 Semenice-Cheile Carașului, prin care primăria comunei Carașova a primit 10 containere pentru a fi amplasate în vecinătatea sălașelor de pe platoul Iabalcea, cu scopul utilizării pentru depozitarea deșeurilor. Desigur, măsura luată este foarte bună, dacă factorii implicați (administrația PNSCC și administrația locală) vor urmări îndeaproape modul cum sunt utilizate aceste containere și cum se face colectarea lor.

Totodată, măsurile de depoluare a unor cavități și doline din zonă vor trebui continuate, inclusiv printr-o mai atentă supraveghere a modului cum se păstrează curățenia în aceste cavități.

3.10. PROTECTIA MEDIULUI

3.10.1. Diminuarea până la eliminare a surselor de poluare majoră (emisii, deversări, etc.)

Propunerile privind eliminarea surselor de poluare pe teritoriul comunei Carașova au fost tratate și în capitolele **2.10 Probleme de mediu și 3.9 Dezvoltarea echipării edilitare**. Tot în acest scop se impun măsuri pentru:

- asigurarea colectării în sistem centralizat a gunoiului menajer și a celui industrial (măsură deja aplicată în comună), conform unui program bine structurat și respectat;
- curățarea zonei, atât la nivelul proprietății cât și a suprafețelor deținute de primărie, a malurilor și cursurilor de apă;
- curățarea formelor exocarstice negative (peșteri, avene, doline) de pe teritoriul comunei, cu o atenție deosebită acordată celor de pe Platoul Iabalcea. Conservarea acestora ca măsură de bază în limitarea poluării apelor carstice, inclusiv a râului Caraș, cu deșeuri chimice, organice sau de altă natură;
- montarea de containere și WC-uri ecologice în zonele special destinate pentru camparea turistică (Prolaz, Comarnic etc.);
- asigurarea cu personal specializat a stației de epurare pentru exploatare, care să asigure funcționarea la parametrii calitativi prevăzuți în standardele privind calitatea apei.

În cadrul activităților care impun extracția unor resurse minerale, deschiderea de cariere și balastiere, acestea se vor face cu respectarea legislației de mediu. Concesionarea acestor lucrări trebuie să se facă în condițiile obținerii unor avantaje economice certe de către comunitate.

O altă cerință impusă de dezvoltarea urbanistică a comunei este amplasarea unităților de exploatare și prelucrare a lemnului numai în afara zonelor de locuit și respectarea razei de protecție sanitară cerută de lege.

De asemenea, este interzisă depozitarea deșeurilor de orice fel pe proprietățile particulare, fiecare proprietar trebuind să ia măsuri pentru curățarea proprietății și a limitelor acesteia de resturi menajere și gunoi.

3.10.2. Epurarea și preepurarea apelor uzate

Propuneri privind epurarea apelor uzate au fost tratate și la capitolul **3.9 Dezvoltarea echipării edilitare**.

Trebuie menționat faptul că:

- Pentru localitatea Carașova va fi realizată o stație de epurare a apelor uzate menajere, situată la sud-est de localitate, pe malul stâng al râului Caraș, de unde apele epurate vor fi deversate în râu.
- Pentru localitatea Nermed se va construi o stație de epurare separată, situată la sud de actuala așezare, în lunca pârâului Nermed, cu deversarea apelor epurate în acesta.
- În perspectiva asigurării sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate pentru satul Iabalcea, se va analiza posibilitatea realizării unei stații de epurare locală, apele epurate putând fi evacuate prin intermediul câmpurilor de infiltrație, în lipsa unui emergent local.
- Pentru amenajările turistice preconizate la Tabăra Jervanu și la actualele Cantoane silvice Comarnic, Padina Seacă, Naveșu Mare etc., situate pe teritoriul administrativ al comunei dar în interiorul PNSCC este necesară amenajarea unor sisteme de alimentare locală cu apă, de canalizare și de epurare a apelor menajere, realizate pe baza unor proiecte tehnice specifice.
- Realizarea unor investiții (turistice, industriale etc.) în zone care nu permit racordarea la sistemul de canalizare – epurare existent sau preconizat a se executa, vor fi prevăzute cu sisteme proprii de epurare a apelor menajere, realizate din module containerizate de tip ADIPUR 1300 sau echivalent cu următoarea componență:
 - Sistem de curățire grosieră ;
 - Stație de pompare apă uzată ;
 - Echipament de epurare ADIPUR sau echivalent.

3.10.3 Depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale

Propunerile privind depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale s-au tratat la subcapitolele 2.9.8. și 3.9.8 - *Gospodărie comunală*.

- Se interzice cu desăvârșire depozitarea (și temporară) a deșeurilor menajere, a materialelor rezultate din demolări în alte spații decât cele prevăzute prin contractul de management al deșeurilor;
- Agenții economici de pe teritoriul comunei sunt obligați să încheie contracte pentru serviciile de salubritate cu firme de specialitate, care să ridice, să transporte și să depoziteze resturile menajere sau de altă natură rezultate în urma procesului de producție în puncte special amenajate din zonă.
- Produsele secundare (resturi de lemn, rumeguș etc) rezultate în urma procesului de producție în cadrul atelierelor de prelucrare a lemnului sau la meșterii specializați vor fi colectate separat și transportate/valorificate de către firme de profil în industria celulozei și a combustibililor solizi etc.
- Deșeurile menajere colectate în cadrul Satului de vacanță Comarnic și a altor tabere și zone turistice vor fi ridicate pe bază de contract de către firme specializate și depozitate la stația zonală arondată.

3.10.4. Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone

verzi

Vezi cap 3.8 Măsurile în zonele cu riscuri naturale.

Propunerile privind recuperarea terenurilor degradate se referă la:

- recuperarea unor terenuri prin împăduriri, consolidări, terasare;
- combaterea eroziunii de adâncime a versanților supuși fenomenului de ravenare;
- reconstrucție ecologică în cadrul carierelor de materiale de construcții (balastiere) și depozite existente de deșeuri, etc.
- zonarea terenurilor conform potențialului de producere a alunecărilor de teren, impune o serie de măsuri de prevenire sau stopare a alunecărilor de teren în funcție de cauzele producerii acestora, cum ar fi:
 - Eliminarea sau reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare din cauze naturale (precipitații atmosferice, eroziunea apelor curgătoare, acțiunea apelor subterane);
 - Îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare (combaterea eroziunii solului) aplicate în complex cu lucrări hidroameliorative și agro-pedoameliorative (nivelare - modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe terenuri cu alunecări stabilizate, funcție de modul de utilizare a terenului;
 - Îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață pe versanți prin lucrări de colectare și evacuare a apei;
 - Eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren cauzate de activități *antropice* (defrișarea abuzivă a pădurilor, pășunat abuziv, săpături la baza versanților pentru diverse construcții construirea sau modernizarea unor drumuri) ;

Deși fenomenul alunecărilor de teren are o dezvoltare limitată în zonă, prevenirea degradării terenurilor în urma alunecărilor de teren impune o serie de măsuri de tipul:

- Cooperarea cu autoritățile județene și locale din zona de studiu în vederea întocmirii hărților risc la alunecări de teren acolo unde există elemente importante supuse riscului și declararea acestora și declararea acestora ca "zone de risc la alunecări de teren", conform prevederilor Legii 575/2001;
- Întocmirea studiilor geotehnice care să ofere soluțiile tehnice de consolidare a versanților instabili prin lucrări speciale (ziduri de sprijin etc.);

- Urmărirea caracteristicilor terenurilor afectate de eroziune moderată și cu risc de accentuare a eroziunii, în vederea cunoașterii tendințelor de evoluție a proceselor de alunecare mai ales în zonele afectate de activitatea umană;
- Stabilizarea alunecărilor de teren active și valorificarea terenurilor alunecate prin împăduriri și însămânțare cu amestec de ierburi care, prin consumul mare de apă, asigură protecția antierozională și stabilizarea versanților;
- evitarea executării de căi de comunicații (drumuri) pe versanții instabili;
- evitarea supraîncărcării versanților cu construcții de orice fel.

3.10.5. Organizarea sistemelor de spații verzi

Se va urmări păstrarea vegetației specifice pe malurile râului Caraș și a principalilor săi afluenți și plantarea de vegetație de-a lungul principalelor artere de circulație. Se va acorda o atenție specială viitoarelor zone turistice, sportive și a dotărilor care se vor realiza, în special zonelor de maluri.

Conform reglementărilor cadastrale ale fondului verde:

- Se vor conserva exemplarele cu o vârstă mai mare de 21 de ani (diametrul trunchiului corespunde la 25-35 cm);
- Se vor conserva exemplarele cu valoare mare ecologică (coroana ovoidă, sferică, semisferică, cu frunzișul de dimensiuni mari și păros);
- În cazul perdelelor de protecție se vor planta specii autohtone cu valoare mare ecologică;
- În cazul aliniamentelor stradale se vor planta specii indigene de talia 2 sau 3, cu frunza de dimensiuni mai mari, păroase și cu valoare mare peisageră.
- În zonele destinate locurilor de joacă pentru copii se va evita plantarea speciilor care conțin substanțe toxice sau care au organe cu țepi, spini, ghimpți etc.

În satul Nermed se va conserva vegetația existentă la malurile apei, dar și a versanților împăduriți de pe cele două maluri ale pârâului Nermed.

Se vor conserva, de asemenea spațiile verzi existente în zonele centrale ale localităților, în piațete și în preajma bisericilor.

3.10.6 Zonele propuse pentru refacere peisagistică și reabilitare urbană

În prezent pentru satele comunei Carașova s-a propus reabilitarea și amenajarea tuturor spațiilor publice neutilizate, acestea transformându-se în spații verzi amenajate.

De asemenea se propune reabilitarea și amenajarea profilelor stradale, iar acolo unde este lățimea domeniului public permite se dorește păstrarea și amenajarea spațiilor verzi situate de-a lungul drumurilor și plantarea de vegetație de talie medie de aliniament.

Zonele împădurite din apropierea satelor Carașova și Nermed trebuie să fie conservate, pentru a preîntâmpina procesele de denundare a solului și alunecările de teren.

Credem, de asemenea că este necesar ca zonele și aliniamentele stradale care conservă elemente de arhitectură vernaculară locală să fie incluse într-un proiect mai vast, de conservare și reabilitare urbană, care să cuprindă clădirile vechi, de la începutul sec. XIX, cu caracteristicile lor constructive și sistemele de înpremuiri realizate din piatră.

Toate acestea reprezintă un tezaur istoric și arhitectural deosebit, cu valoare identitară și istorică. Considerăm a fi o greșeală demolarea acestora și înlocuirea loc cu elemente de arhitectură de factură modernă. Reabilitarea și restaurarea acestora poate îmbogăți valoarea identitară a localităților comunei, fără a se renunța la dotările necesare confortului contemporan.

În categoria acestor clădiri este necesar să fie incluse: sediul Primăriei Carașova, Casa parohială, Clădirile aferente fostei mănăstiri, situate la est și nord de biserică, construite încă din sec. al XVIII-lea, dar și alte case particulare valoroase etc.

3.10.7. Delimitarea orientativă a zonelor protejate și restricțiile generale pentru conservarea patrimoniului natural și construit.

3.10.7.1. Arii naturale protejate

Parcul Național Semenic – Cheile Carașului, cu o suprafață de 36.664,80 ha, a fost constituit prin *Legea nr.5 din 12 aprilie 2000*. Pe teritoriul administrativ al comunei Carașova limitele acestuia sunt determinate prin următoarele repere: *V. Vidra, V. Mare, V. Gârliște, Dl. Vânăț, Vf. Golaș 495,1m, DN 58, localitatea Carașova - DN 58, DC 57, Dl. Pașac 592,3m, Dl. Groapa Iepii, Dl. Grindu, Vf. Ponor 808,1m.*

Situri „Natura 2000”

1. *Ariei naturale de interes comunitar „Semenic – Cheile Carașului” (ROSCI 0226), suprapune 70 % din teritoriul administrativ al comunei Carașova, Se extinde în afara limitelor Parcul Național Semenic – Cheile Carașului la sud-est de Carașova (pe dl. Golaș) și prin zona de vegetație existentă pe malurile râului Caraș și aval de Carașova și pe anumite zone situate la sud de DC 97.*

2. *Ariei de protecție avifaunistică Munții Semenic – Cheile Carașului (ROSPA 0086), suprapune 64 % din teritoriul administrativ al comunei, pe limitele parcului.*

3.10.7.2. Rezervații naturale:**Rezervația Naturală Cheile Carașului³**

A fost declarată pentru prima dată prin Hotărârea Comisiei Mediului 1625/1955 sub numele de Rezervația Mixtă Cheile Carașului, având o suprafață de 800 ha, pentru a fi reconfirmată prin legea nr. 5/2000, în cadrul Parcul Național Semenic Cheile – Carașului. Este o arie protejată de interes național, categoria IV-IUCN (rezervație naturală de tip mixt), cu o suprafață de 3.028,3 ha. Cheile Carașului sunt o formațiune de tip chei situată în Munții Aninei, pe teritoriul administrativ al comunei Carașova, între confluența pârâului Comarnic cu râul Caraș și comuna Carașova, în cadrul Ocolului Silvic Resita, din U.P. IX Carașova, parcelele 50 - 70, U.P.X Comarnic, parcelele 1-4, 23, 25, 40-44, 60 - 66, 89, 91 - 116 și U.P. XI Ravniste, parcelele 1-29, 30-40.

Limitele rezervatiei⁴

La nord: Limita pornește de la borna silvică 112 (U.P. XI Ravniste) și continuă pe Valea Carașului, până la borna 220 din U.P. IX - Carașova. De la aceasta bornă continuă pe limita dintre pădure și pășune, la bornele 224 , 225, 215, până la 211 bis, de unde trece în U.P. X Comarnic la borna 1 și urmărește limita dintre pădure și fânețe până la bornele 21, 20, până la borna 210 din U.P. IX Carașova. De aici continuă pe limita dintre pădure și pășune până la borna 189, de unde urmează drumul județean Comarnic- Resița, până la borna 178. De aici limita urmează Culmea Cioaca Mare (bornele 192, 193, 199), până la borna 222 – Vf. Certez.

La est: Limita pornește din Vârful Certez (borna 222) pe Culmea Certez (bornele 221, 206, până la borna 201, de unde traversează drumul forestier Comarnic - Resita, pe la borna 17 din U.P. X Comarnic, la limita dintre pădure și fânețe, bornele 23, 13, 24, 15, 16 și 12 (U.P. X). Se continuă pe limita dintre fânețe și pădure până la borna 5 de lângă cantonul Comarnic, de unde urcă la bornele 33 și 32, continuând cu bornele 52 și 57, după care limita coboară pe pârâul Comarnic până la borna 58. De aici urcă la borna 81, și continuă pe culme la bornele 82,92, 91, 90 și bornele 84, 86, 87 și 88 care desparte pădurea de fânețe. De la borna 88 continuă pe Valea Ponicva, de la borna 118 până la borna 218, de lângă Cantonul Naves, de unde trece pe la bornele 217, 207 și 161, până la borna 182, de lângă cantonul Jervan. De la borna 182, limita coboară pe drum până la borna 68 din U.P. X Comarnic, de unde continuă pe un drum forestier și pe culme la borna 172 spre bornele 167 și 170.

La sud: Limita pornește de la borna 170, din U.P. X Comarnic, de unde continua la borna 190, după care merge pe Culmea Rusului, până la bornele 167 și 170.

La vest: Limita pornește de la borna 194 din U.P. X Comarnic, continuând pe Valea Lupu, până la borna 195. De aici limita separă pădurea de pășunea comunei Carasova, pe la borna 214 din U.P. X Comarnic și borna 23 din U.P. XI Ravniste, după care urcă pe la bornele 24 și 31. De la ultima bornă

3

<http://semenic.exploratorii.ro/>; <http://www.pnscc.ro/>

4 Ibidem

limita continuă prin bornele 30, 36, 48, apoi 49, 61, 185, de pe culme până la borna 66. De aici limita trece pe lângă Poiana Varcane, bornele 68 și 102, până la borna 105, continuând cu bornele 106, 107, 109, până la borna 112.

Rezervația Naturală Peștera Comarnic

S-a constituit în jurul peșterii Comarnic, cu o suprafață exterioară de 0,10 ha. Peștera este situată în bazinul hidrocarstic Toplita – Comarnic. Limitele acesteia se restrâng la împrejurările imediate ale intrării

Rezervația Naturală Peștera Popovăț

Cu o suprafață de 0,10 ha, rezervația amintită este localizată în cadrul Rezervației naturale Cheile Caraș, pe versantul drept al râului cu același nume, comuna Carașova.

Rezervația Naturală Peștera Exploratorii '85

Este situată în versantul drept al văii Comarnic, din bazinul pârâului Toplița Comarnic, afluent de dreapta pe care râul Caraș îl primește înainte de intrarea în chei.

Rezervația Științifică Peștera Rasuflatoarei

Este localizată în versantul drept al Cheilor Carașului. Limitele acesteia se restrâng la împrejurările imediate ale intrării

3.10.7.2. Situri antropice și alte valori ale patrimoniului național

Teritoriul comunei Carașova este situat într-un areal antropizat încă din preistorie. Despre acest fapt vorbește în primul rând numărul mare de descoperiri și semnalări aparținând diferitelor epoci istorice, din zonă (vezi anexa 1.1 – Situri arheologice), întâlnite mai ales în cavitățile din zonă. Două dintre acestea sunt catalogate, potrivit legii nr. 5/2000, ca situri de categoria B, de interes local:

- Fortificația medievală Cetatea Turcului (“Turski grad”) sau Cetatea Carașovei. Cod LMI CS-I-s-B-10808;
- Biserica romano-catolică din Carașova, datând din prima parte a sec. al XVIII-lea. Cod LMI CS-II-m-B-11092;
- Situl arheologic de la Iabalcea, amplasat în „Peștera Țapului”. Cod LMI CS-I-s-B-10840.

Situl arheologic de

la „Cetatea Turcului”⁵ este situat la cca 2 km nord-est de Carașova, pe un promptoriu de stâncă de pe malul drept al Cheilor Carașului, la o altitudine de 450 m și cca. 150 m față de albia Carașului. Cetatea atestată în 1323 drept *Castrum de Crassou*, a făcut parte din sistemul de apărare al regatului maghiar alături de alte 12 fortificații din Comitatul Caraș. Este distrusă în 1552 de turci și reconstruită mai târziu de către aceștia, fiind inclusă în sistemul de fortificații al Banatului. Până astăzi, numele sub care este cunoscută de către carașoveni este de “Turski grad” (Cetatea Turcului), amintind perioada stăpânirii otomane.

5 Bozu, Ovidiu; El Sus, Georgeta, O expediție arheologică în Valea Armăjului. Realități și perspective, Banatica, 5, 1979, 553-558; Lista Monumentelor Istorice, MO nr. 646 bis /16/07/2004, Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/ 2004, vol., București, 2004, poz. 60, p. 753, [Ordin MCC] (sursă de sit).

Zona de protecție a sitului se întinde spre nord-est, nord și nord-vest pe o lățime de 500 m conform legii. Limita abrupturilor nu impune zonă de protecție.

Situl se găsește într-un stadiu avansat de distrugere, inclusiv datorită vegetației arboricole crescute haotic și necesită măsuri urgente de curățare și întreținere.

Situl arheologic Iabalcea, este amplasat într-o peșteră, numită „Peștera Țapului” situată la cca. 3 km sud-vest de sat pe malul râului Caraș. Situl este format dintr-o așezare multistratificată, ce păstrează materiale aparținând perioadei de tranziție la epoca bronzului, perioadei Hallstattiene și La Tène (dacice)*. În repertoriul arheologic al județului Caraș-Severin, autorul afirmă că materialele arheologice recoltate aparțin diferitelor epoci istorice, începând cu neolitic. Alte nivele de locuire aparțin de cultura Coțofeni, perioada dacică și medievală⁶ Zona de protecție a sitului se reduce la dimensiunile cavității și a platoului din fața intrării.

Situl istoric Biserica romano-catolică „Adormirea Maicii Domnului,” din Carașova, este situată în centrul localității. A fost construită de către călugării iezuiți sub conducerea călugărului Michael Lovinic în 1726-1728. Biserica a suferit unele prefaceri și schimbări în decursul sec. al XIX-lea, dar fără a-i modifica structura și forma inițială, care trădează elemente arhitecturale specifice barocului vienez din epocă.

Zona de protecție a sitului a fost stabilită în conformitate cu datele conținute în reprezentările cartografice iosefine și situația actuală, fiind limitată la edificiu și la grădina din împrejur, cu cele două construcții, după toate aparențele aparținând vechii mănăstiri iezuite (vezi harta).

Pe teritoriul comunei se mai păstrează două elemente din valorosul tezaur al tehnicii populare – două mori de apă pe râul Caraș, din care una este încă funcțională.

Tot în acest context amintim existența unui număr însemnat de sălașe risipite în teritoriul economic al comunei. Unele din acestea, construite din lemn și/sau piatră având o vechime apreciabilă, mai conservă tehnica tradițională de construcție din zonă. Cele mai valoroase (ca arhitectură și vechime) din aceste sălașe chiar dacă pe moment și-au mai redus importanța economică, merită să fie conservate și reabilitate pentru a rămâne ca mărturie a ingeniozității constructive și arhitecturale ale oamenilor locului. Zona de protecție a acestor construcții se reduce la construcția propriu-zisă.

Alături de aceste situri, repertoriile de specialitate mai menționează existența și a numeroase situri arheologice amplasate în peșterile din zonă (vezi anexa 1.1.). Toate siturile menționate sunt situate în afara intravilanelor, zona de protecție a acestora neputând fi stabilită cf. Legii 422/2001, art. 59, la 500 m, se reduce la cavitata respectivă cu o extinsie în zona intrării. Desigur, pe lângă amplasament, extinderea acestor limite mai este condiționată și de morfologia terenului pe care se află (abrupturi, albi de ape etc).

În respectarea legislației de patrimoniu atribuțiile administrației publice locale, potrivit legii⁷ sunt următoarele:

- *cooperează cu organisme și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;*
- *asigură protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare aflate pe domeniul public sau privat al unităților administrativ teritoriale, respective alocând resurse financiare în acel scop;*
- *pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;*
- *finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe*

* Conform LMI 2010, p. 888, în M.Of., partea I, nr. 670 bis/1., X. 2010.

6 Luca, RepArhCS, 2004, p. 81.

7 O.G. 43/30.01.2000 – Republicată, art. 19.

care se efectuează lucrări publice, pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe;

- *cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;*
- *aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii și Cultelor și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător, ori ca urmare a cercetărilor preventive, potrivit legii;*
- *eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;*
- *colaborează cu serviciile publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;*
- *precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zonele cu patrimoniu arheologic reperat;*
- *ia măsurile administrative și notifică proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării, pentru salvarea și conservarea descoperirilor arheologice întâmplătoare.*
- *ia măsurile ce se impun pentru prevenirea distrugerilor și conservarea siturilor arheologice și istorice de importanță națională și locală de pe teritoriul administrativ.*

Recomandăm implicarea autorităților locale în conservarea clădirilor vechi, de sec . XVIII-XIX, a caselor și gospodăriilor tipice de carașoveni, care se mai păstrează pe teritoriul comunei, sprijinirea restaurării acestora și adaptării la cerințele moderne de utilizare. Acestea, pe lângă faptul că dau culoare locală așezărilor - constituie o resursă prețioasă pentru dezvoltarea turismului rural. Nu trebuie subestimate nici construcțiile gospodărești tradiționale încă păstrate în extravilan (locuințe sezoniere, șuri, cămări de cereale, cotețe), care pot fi salvate chiar dacă au fost scoase din uz, deoarece constituie o valoare în sine, cu impact turistic apreciabil. De asemenea se impun măsuri de protecție și conservare a unor amenajări tehnice care mai există și includerea lor într-un circuit turistic, printre care menționăm morile de apă care se mai păstrează.

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE ȘI ORGANIZAREA CIRCULAȚIILOR

3.11.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților

Dezvoltarea localităților comunei se va face în mod natural, pe vetrele existente, cu măririi ale intravilanului (vezi Situația existentă și Situația propusă – planșe), pe direcția căilor de comunicație și pentru organizarea mai eficientă a spațiului din intravilan.

Reglementările urbanistice pentru aceste localități au avut în vedere, în primul rând, organizarea funcțională și extinderea limitată a suprafeței intravilanului acolo unde a fost nevoie, cu scopul dezvoltării unitare a localităților. Aceste extinderi au fost realizate în zonele cu potențial de dezvoltare, la conturarea lor s-a ținut cont de mediul natural, dar și de cel social și economic. Sistemul de circulații a avut și el un rol important în stabilirea extinderilor.

Aceste propuneri urmăresc creșterea calității vieții, dar în același timp și datorită administrației locale de a încuraja și atrage noi investitori atât din rândul localnicilor cât și a unora din exterior.

În condițiile actuale nu sunt prevăzute extinderi importante ale intravilanului existente, PUG-ul propunând în primul rând extinderea locuirii prin densificarea intravilanului existente, stabilind totodată amplasamentele cu cel mai mare potențial de dezvoltare economică, turistică și rezidențială.

INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ

CARAȘOVA

Densitatea actuală a localității permite încă dezvoltarea ei prin densificarea intravilanului existent, de aceea, Prin Planul Urbanistic General nu s-au propus extinderi foarte mari de intravilan. S-a propus de-a lungul tuturor străzilor o bandă de construibilitate în interiorul căreia să se realizeze toate construcțiile noi, fundurile de lot fiind rezervate pentru activități de grădinărit, recreere etc.

De-a lungul străzilor principale a fost propusă o zonă mixtă, unde sunt permise pe lângă funcțiunea de locuire, și activități comerciale, meșteșugărești, și alte activități de mici dimensiuni, nepoluante.

În centrul localității s-a definit zona centrală, unde se concentrează majoritatea dotărilor administrative, sociale, culturale. Pentru această zonă este necesară realizarea unui PUZ de Zonă centrală, care să cuprindă și reglementările realizate anterior pe această zonă, dar și vecinătățile, în care s-au propus zone de agrement și turism.

Pe terenul unde în prezent este situată păstrăvăria dezafectată, se propune prin PUG un areal destinat funcțiilor de turism, recreere, agrement, sport, acesta fiind situat lângă viitoarea zonă turistică pentru care deja este realizat proiectul de Han Croat.

La sud de zona centrală a fost propusă reabilitarea și extinderea zonei de sport și agrement a Carașovei.

De asemenea, se dorește sistematizarea și amenajarea spațiilor verzi adiacente malului râului Caraș și afluenților, pentru a îmbunătăți imaginea localității, dar și pentru a spori confortul locuirii, prin realizarea de zone de agrement și recreere.

Una dintre extinderile de intravilan a fost realizată de-a lungul râului Caraș la sud-vest, aici propunându-se o zonă turistică și o zonă de campare.

O altă extindere s-a realizat de-a lungul DN 58, în nord-estul localității pe dealul Zaglavac, unde s-a propus o zonă de locuire, dar unde se pot dezvolta și funcțiuni de agroturism și recreere. Amplasamentul oferă o frumoasă perspectivă asupra depresiunii Lupac-Goruia și Carașova, cât și spre cheile Carașului, oferind condiții excelente pentru amplasarea unor case de vacanță, moteluri, pensiuni turistice sau alte capacități de cazare și odihnă.

De asemenea, s-a realizat extinderi de intravilan acolo unde a fost necesar, pentru viitoarele zone

de gospodărire comunală.

La vest de localitate, a fost identificată o zonă cu potențial de amplasare de turbine eoliene, pentru care ar trebui realizat un proiect tehnic de specialitate.

NERMED

Pentru localitatea Nermed, extinderile de intravilan au fost realizate tot de-a lungul râului Nermed, având o suprafață relativ redusă. Pentru dezvoltarea zonei de locuire, s-a propus densificarea prin mărirea POT-ului și CUT-ului în interiorul intravilanului existent, deoarece relieful nu permite extinderea în lățime de-a lungul văii.

Una din extinderi e făcută spre sud-vest, unde se propu locuințe, iar alta este realizată de-a lungul DC 76, la est de localitate. Aici se dorește realizarea unei zone cu dotări turistice și de agrement.

Pentru a igieniza și ameliora calitatea spațiilor publice, se propune ca în această localitate să se regularizeze și canalizeze în subteran râul Nermed, odată cu realizarea rețelei de canalizare, pentru a stopa deversarea de deșeuri de către localnici în valea acestuia. Astfel, va fi câștigată o suprafață de teren ce poate fi convertită în spațiu public, spațiu verde amenajat, zonă pentru piste de biciclete. Acest lucru ar mai decongestiona localitatea, care este dezvoltată liniar și foarte înghesuit de-a lungul Văii Nermed.

IABALCEA

Pentru această localitate, dezvoltarea zonei de locuințe se propune a fi realizată în interiorul intravilanului existent, prin densificare, aici existând numeroase loturi libere de construcții.

La sud-est, se propune extinderea intravilanului cu o zonă destinată atât locuirii, cât și turismului și agroturismului, deoarece în această zonă există și construcții sezoniere cu caracter agricol, care ar facilita dezvoltarea unor astfel de activități în zonă.

La sud-vest, s-a introdus în intravilan și propus spre modernizare terenul de sport existent în localitate.

De asemenea, s-au mai introdus în intravilan două zone situate de-a lungul DJ 582 C, pentru care se propune reabilitarea și refuncționalizarea construcțiilor existente pentru a putea adăposti funcțiuni turistice. Aceste zone sunt reprezentate de Cantonul Silvic Comarnic și Tabăra Școlară de la Jervani.

Un element deosebit care este prezent în special în nordul comunei este reprezentat de construcțiile sezoniere cu profil agricol, împrăștiate în întreg teritoriul cu relief ce permite practicarea agriculturii (de la terenuri agricole, la livezi, pășuni). Aceste construcții se propune a fi conservate, și pot fi transformate în locuințe de vacanță sau agropensiuni. Însă pe terenurile ocupate de astfel de construcții este interzisă realizarea de construcții noi, se permite doar extinderea construcțiilor existente, folosind aceleași tehnici și materiale.

ORGANIZAREA SISTEMULUI DE CIRCULAȚII

CARAȘOVA

Având în vedere faptul că sistemul de circulații al oricărei localități constituie un factor foarte important în dezvoltare, și în localitatea Carașova este necesară ameliorarea sistemului de circulații atât carosabile cât și pietonale.

Această localitate beneficiază de accesibilitate ridicată, fiind traversată de DN 58, acesta reprezentând o legătură importantă a comunei cu teritoriul înconjurător, în special cu localitatea Reșița la nord și Anina la sud, dar și cu drumul european E70, prin care se face legătura cu Timișoara dar și cu Dunărea (ce reprezintă culoarul paneuropean VII).

Tot din Carașova pleacă DJ 581 A, și DC 75, care prin DC 76 conectează centrul de comună cu localitatea Nermed.

Circulații carosabile:

Se dau următoarele direcții de acțiune:

- Modernizarea actualelor drumuri comunale, pe toată lungimea lor
- Modernizarea circulațiilor centrului Carașovei și a DJ 581 A pe sectorul Carașova (DN 58) – Rafnic-Cuptoare (DJ 581).
- Realizarea conectării localității Carașova cu DN 58 prin punctul Sereneac, fapt ce ar permite o mai bună conectare a localității la infrastructura rutieră majoră, cât și la rețeaua de transport local.
- Reabilitarea/modernizarea “drumului vechi” de acces în Carașova, care face legătura între DN 58 și DC 75.
- reabilitarea (pietruire sau asfaltare) a sistemului de circulații interioare ale localității;
- realizarea de șanțuri și rigole pentru căile principale de circulații (DN 58 și DJ581A, DC 75)
- amenajarea de parcaje în zonele cu flux mare de autovehicule (în special de-a lungul DN 58, acolo unde se concentrează diferite funcțiuni administrative sau cu caracter public, dar și în punctele de acces la zona de agrement propusă)
- reabilitarea unor drumuri agricole ce fac legătura cu teritoriul înconjurător.
- trasarea unui nou sistem de circulații carosabile pentru deservirea noilor zone de extindere a intravilanului
- reabilitarea și restructurarea unor intersecții ce prezintă disfuncții și amenajarea de noi intersecții în zonele extinse unde se va trasa noul sistem stradal

Circulații pietonale:

- Reabilitarea trotuarelor și insertii noi pe străzile importante care nu sunt prevăzute cu circulații pietonale
- Realizarea unui sistem de trasee pietonale de-a lungul circulațiilor principale din localitate și de-a lungul râului Caraș.
- Legarea celor două maluri ale Carașului, în zona centrală cu un pod carosabil în dreptul primăriei.
- Realizarea unui traseu pietonal în lungul cursului râului Caraș, inclus într-o zonă cu spații verzi, destinate recreerii
- Îmbunătățirea circulațiilor pietonale între cele două maluri ale Carașului prin realizarea unui pod pentru autovehicule și pietoni în locul actualei punți pietonale din dreptul primăriei și transferul actualei punți pietonale în partea nordică a localității, în apropiere de moara veche și terenul de sport.
- Reabilitarea circulațiilor pietonale, tratându-se în mod special zona centrală. (mobilier urban specific, vegetatie, pavaje etc.)
- realizarea, în zonele nou introduse în intravilan, a unor pietonale verzi și fâșii de protecție ce vor conecta diferite puncte de interes ale zonei (caracter directiv)

Circulații velo

- realizarea unui sistem de piste de biciclete, dispus de-a lungul drumurilor principale din localitate și de-a lungul văii Carașului, care să faciliteze deplasarea în cadrul localității și în teritoriu, și să reprezinte un mijloc alternativ de deplasare.

Circulații pe apa:

Se propune utilizarea râului Caraș pentru sporturi acvatice (ex: rafting)

Reabilitarea și amenajarea circulațiilor pietonale, velo și carosabile va avea în vedere păstrarea caracterului specific al profilelor străzilor (raportul dintre suprafața ocupată de circulații carosabile, pietonale și zona verde.

NERMED

Această localitate beneficiază de accesibilitate medie, fiind traversată și dezvoltată de-a lungul DC 76, acesta reprezentând singura legătură a comunei cu teritoriul înconjurător,

Se dau următoarele direcții de acțiune:

Circulații carosabile:

- Modernizarea actualelor drumuri comunale, pe toată lungimea lor
- reabilitarea (pietruire sau asfaltare) a sistemului de circulații interioare ale localității;
- realizarea de șanțuri și rigole pentru căile principale de circulații
- trasarea unui nou sistem de circulații carosabile pentru deservirea noilor zone de extindere a intravilanului
- reabilitarea și restructurarea unor intersecții ce prezintă disfuncții și amenajarea de noi intersecții în zonele extinse unde se va trasa noul sistem stradal

Circulații pietonale:

- Reabilitarea trotuarelor și insertii noi pe străzile importante care nu sunt prevăzute cu circulații pietonale
- realizarea unei zone pietonale cu funcție de spațiu public și zonă verde pe zonele unde se va sistematiza și îngropa cursul de apă și rețeaua de canalizare.
- realizarea, în zonele nou introduse în intravilan, a unor pietonale verzi și fâșii de protecție ce vor conecta diferite puncte de interes ale zonei (caracter directiv)

IABALCEA

Această localitate beneficiază de accesibilitate medie, fiind traversată și dezvoltată de-a lungul DC 97, acesta reprezentând singura legătură a comunei cu teritoriul înconjurător, și cu localitatea Carașova.

Se dau următoarele direcții de acțiune:

Circulații carosabile:

- Modernizarea actualelor drumuri comunale, pe toată lungimea lor
- reabilitarea (pietruire sau asfaltare) a sistemului de circulații interioare ale localității;
- realizarea de șanțuri și rigole pentru căile principale de circulații
- trasarea unui nou sistem de circulații carosabile pentru deservirea noilor zone de extindere a intravilanului
- reabilitarea și restructurarea unor intersecții ce prezintă disfuncții și amenajarea de noi intersecții în zonele extinse unde se va trasa noul sistem stradal

Circulații pietonale:

- Reabilitarea trotuarelor și insertii noi pe străzile importante care nu sunt prevăzute cu circulații pietonale
- realizarea unei zone pietonale cu funcție de spațiu public și zonă verde pe zonele unde se va sistematiza și îngropa cursul de apă și rețeaua de canalizare.
- realizarea, în zonele nou introduse în intravilan, a unor pietonale verzi și fâșii de protecție ce vor conecta diferite puncte de interes ale zonei (caracter directiv)

Organizarea căilor de comunicație precum și disfuncționalitățile, prioritățile în vederea modernizării acestora au fost tratate la capitolul 2.6. *CIRCULATIA, 3.2.3. EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI ȘI 3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI*

Pentru îmbunătățirea accesibilității la nivelul comunei, se mai propune::

Circulații carosabile:

- Modernizarea DJ 582 C și crearea unei bretele de legătură prin conectarea acestuia cu DN 58 prin prelungirea și modernizarea DC 97 (Iabalcea) pe sectorul Iabalcea - poiana "Padina Seacă" (DJ 582 C).
- Reabilitarea/modernizarea infrastructurii de acces spre Tabăra Școlară de la Jerveni.

Circulații feroviare :

- se propune reabilitarea căii ferate înguste care face legătura între Anina și Reșița, pentru a fi utilizată în scopuri turistice.

Organizarea căilor de comunicație precum și disfuncționalitățile, prioritățile în vederea modernizării acestora au fost tratate la capitolul 2.6. *CIRCULATIA*, 3.2.3. *EVOLUTIE POSIBILA, PRIORITĂȚI ȘI 3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI*

3.11.3. Destinația terenurilor, zonele funcționale rezultate

Destinația terenurilor și zonele funcționale rezultate sunt detaliate în Regulamentul Local de Urbanism.

3.11.4. ZONELE PROTEJATE ȘI LIMITELE ACESTORA (zone cu valoare istorică, peisagistică, ecologică, protejate sanitar).

*Vezi sub-cap. 3.10.7. Delimitarea orientativă a siturilor istorice protejate*⁸

Pentru *Biserica romano-catolică* Carașova, datând din prima parte a sec . XVIII, zona de protecție se face conform limitei trasate prin Panșa de reglementări ale PUG Carașova. În stabilirea acestei zone s-a avut în vedere amplasamentul acesteia în cadrul intravilanului, construcțiile preexistente, insuficienta cercetare a acesteia și a zonei limitrofe. De asemenea s-au utilizat informațiile oferite de hărțile militare iosefine (Banat_Josephinische_Landaufnahme_pg145 – Carașova), realizate la cca. 40 de ani după ridicarea lăcașului de cult. Subliniem faptul că și clădirea situată în dreptul bisericii în partea stângă, după toate probabilitățile datând din aceia-și perioadă este inclusă în zona de protecție a bisericii.

În cazul fortificației medievale, cunoscută de către localnici sub numele de *Cetatea Turcului* ("Turski grad"), zona de protecție rămâne cea stabilită prin lege, de 500 m⁹, având în vedere situarea sa în afara localităților și fiind insuficient cercetată științific (cu limitările impuse de teren).

Pe lângă acestea intravilanul localităților comunei mai păstrează și alte clădiri, cu valoare istorică, de arhitectură tradițională sau memorialistică. Intervențiile pentru repararea/restaurarea acestor monumente se va face conform legii, cu acordul instituțiilor de patrimoniu.

În cazul altor clădiri neincluse în lista de patrimoniu, dar valoroase prin vechime, arhitectură vernaculară și/sau valoare identitară, intervențiile se vor face cu consultarea specialiștilor pentru a nu se compromite valoarea obiectivului;

De asemenea, construcțiile noi ridicate în zonele adiacente acestora să fie realizate cu respectarea caracteristicilor de bază ale arhitecturii tradiționale;

Factorii locali să desfășoare activități pentru conștientizarea în rândul populației a valorii acestor obiective (posibil de încadrat ca fiind de patrimoniu) și necesitatea păstrării nealterate a stării lor fizice.

De asemenea, pe teritoriul comunei Carașova sunt semnalate un număr important de situri arheologice situate în peșterile din zonă, încă necercetate. Acest fapt confirmă valoarea habitatională al acestui areal începând din preistorie până astăzi. Din această cauză se impune o atentă supraveghere

⁸ Vezi Anexa – cu situri și monumente istorice și de arhitectură deosebit de valoroase, aflate pe teritoriul comunei Carașova.

⁹ Potrivit art. 8 din legea 422/2001 se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric.

arheologică.

3.11.4.1. Delimitarea rezervațiilor și ale ariilor naturale protejate.

Prin Legea nr.5 din 12 aprilie 2000 zona Semenice-Cheile Carașului a fost declarată arie naturală protejată, de interes național, constituindu-se astfel Parcul Național Semenice – Cheile Carașului, cu o suprafață de 36.664,80 ha. Cum teritoriul administrativ al comunei Carașova este situat în partea vestică și nord-vestică a PNSCC, limita acestuia în zonă este dată de următoarele repere: V. Vidra, V. Mare, V. Gârliște, Dl. Vânăț, Vf. Golaș 495,1m, DN 58, localitatea Carașova - DN 58, DC 57, Dl. Pașac 592,3m, Dl. Groapa Iepii, Dl. Grindu, Vf. Ponor 808,1m.

Alături de parc, prin aceeași lege au fost înființate și următoarele rezervații naturale, situate pe teritoriul PNSCC.

- Cheile Carasului PN-O, cu o suprafață de 3.028,30 ha, - monument al naturii;
 - Pestera Comarnic PN-O, cu o suprafață de 0,10 ha, - monument al naturii;
 - Pestera Popovat PN-O, cu o suprafață de 0,10 ha, - monument al naturii;
- Ulterior au mai fost incluse încă două rezervații naturale

- Peștera Exploratorii 85
 - Rezervația Științifică Peștera Răsuflătoarei.
- Astăzi Parcul Național Semenice – Cheile Carașului include:
- 1 - Rezervație Științifică,
 - 10 - Rezervații Naturale și
 - 5 - Zone de conservare specială.

De asemenea, potrivit H.G. 1284/2007, completată prin HG 971/2011, 64 % din teritoriul comunei se regăsește în perimetrul Ariei de protecție avifaunistică Munții Semenice – Cheile Carașului (ROSPA 0086)¹⁰.

Conform O.M.M. nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România și a , 70 % din teritoriul comunei este inclusă în perimetrul Ariei naturale de interes comunitar „Semenice – Cheile Carașului” (ROSCI 0226). Aceste situri se suprapun parțial peste Parcul Național Semenice – Cheile Carașului.

3.11.4.2. Zone protejate sanitar

Sunt zonele de protecție instituite în jurul unor obiective precum:

- bazinul de retenție și captările de apă utilizate pentru alimentarea cu apă a localităților Carașova și Iabalcea, respectiv izvoarele Ceafarovăț și Lazarovăț, precum alte captări de interes pentru satele din zonă,
- cimitirele satelor Carașova, Iabalcea și Nermed.
- Stațiile de epurare propuse prin Planul Urbanistic General.

Acestea au fost prevăzute pentru fiecare localitate - Vezi plansele de Reglementări Urbanistice.

3.11.4. Protejarea unor suprafețe din extravilan (terenuri agricole valoroase, păduri, oglinzi de apă, etc.),

În primul rând de o protecție deosebită se bucură Rezervațiile naturale situate pe teritoriul UAT și cuprinse în cadrul PNSCC, menționate anterior și a celor cuprinse în Sitului Natura 2000 Semenice - Cheile Carașului - ROSCI0226 Semenice - Cheile Carașului, sit care cunoaște importante extinderi în afara PNSCC, în lungul Carașului. De asemenea se bucură de protecția legii siturile declarate monumente istorice, menționate la cap. 2.10.4 și zonele tampon ale acestora stabilite conform legii.

3.11.5. Interdicții temporare de construire pentru zonele care necesită studii și cercetări

¹⁰ http://www.adrvest.ro/attach_files/natura2000/Anexa15.jpg

suplimentare (planuri urbanistice zonale privind parcelari, reparcelări, operațiuni de renovare).

Pentru moment zonele cele mai afectate de riscuri naturale sunt cele situate în apropierea râului Caraș, a pârâului Nermed, zone amenințate de pericolul inundațiilor;

Se propune interdicție de construire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor.

Din punct de vedere urbanistic, se prevede realizarea unor planuri urbanistice zonale care să detalieze modul de organizare a extinderilor de intravilan. Se vor elabora PUZ - urile prevăzute în planșele de reglementări și în RLU pentru suprafețe nou introduse în intravilan.

Se propune interdicția de construire în zonele care adăpostesc situri arheologice cuprinse în Lista 2004 (Cetatea Turcului);

În toate zonele unde sunt semnalate situri arheologice sau unde sunt descoperite (inclusiv întâmplător) urme de locuire umană se impune potrivit legii supraveghere arheologică și/sau descărcare de sarcină arheologică.

3.11.6. Interdicții definitive de construire pentru zonele care prezintă riscuri naturale, servituți de protecție etc.

- Se instituie interdicții de construire conform RLU pentru construcții sau lucrări care ar putea împiedica libera circulație pe malul râurilor.
- Se instituie interdicție de construire definitivă în albia minoră a râului Caraș, a pârâului Nermed și a afluenților acestuia;
- Se instituie interdicție de construire definitivă în zonele de protecție a siturilor istorice, clasate și incluse în lista siturilor cu valoare de patrimoniu (Cetatea Turcului, Biserica romano-catolică Carașova).
- Se instituie interdicție de construire definitivă în spațiile verzi din localități.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

3.12.1. Lista obiectivelor de utilitate publică

În atenția administrației locale sunt o serie de proiecte de utilitate publică, aflate actualmente în proiect sau în diferite stadii de realizare, printre care:

- Modernizarea rețelei stradale din localitățile comunei și modernizarea centrului din localitatea Carașova;
- Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare pentru satele Carașova și Iabalcea;
- Realizarea amenajărilor sportive propuse pentru localitățile Carașova (teren sport) și Nermed (vestiare teren fotbal);
- Implementarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în localitatea Nermed și Iabalcea.
- Reabilitare termică a școlilor din comună și asigurarea sistemelor proprii de încălzire;
- Extinderea rețelei de energie electrică, apă și canalizare pentru zonele nou introduse în intravilan și pentru zonele unde aceste rețele nu există;
- Reabilitarea clădirilor și dotarea căminelor culturale din localitățile Nermed și Carașova.
- Realizarea și dotarea centrului de informare turistică din localitatea Carașova.
- Amenajarea unui spațiu muzeal etnografic într-o clădire reabilitată din zona centrală a localității Carașova.
- Modernizarea drumurilor comunale: DC 75 Carașova – Clocotici (4,10 km); DC 76 DJ 581 – Nermed – DN 58 și a DC 97 pe sect. Iabalcea – DN 582 C.
- Amenajarea a 10 km de drumuri agricole pe teritoriul comunei.

3.12.2. Structura proprietății asupra terenurilor

Potrivit Planului de management al PNS-CC, comuna Carașova deține în zonele de rezervații din cadrul PNSCC, cca. 3030 ha, precum și 710 ha de pășuni, aflate în proprietate publică locală, 225 ha de fânețe aflate în domeniul privat (persoane fizice) și cca. 440 ha de livezi în domeniu privat.

a) Proprietate publică

- terenuri proprietate publică de interes național, cuprind suprafețele utilizate de către:
 - DN 58;
 - albiile minore ale cursurilor de apă ce traversează teritoriul comunei;
 - rețeaua electrică și alte rețele de interes național care traversează comuna.
- terenuri proprietate publică de interes județean sunt formate din suprafețele utilizate ca drumuri județene;
- terenuri proprietate publică de interes local - terenurile aflate în proprietate publică a unității teritorial administrative și administrate de către primărie. În cadrul acestora amintim:
 - rețeaua de drumuri comunale, vicinale și de acces;
 - rețeaua locală de străzi,
 - rețeaua edilitară (sistemul de alimentare cu apă, canalizare și epurare),

b) Proprietate privată

A). Terenuri din domeniul privat de interes național;

- pădurile și pepinierele gestionate de către ROMSILVA;
- albia minoră a principalelor cursuri de apă care traversează localitățile Carașova și Nermed;

B). Terenuri domeniul privat (ale unităților administrativ-teritoriale) de interes județean;

C). Terenuri domeniul privat (ale unităților administrativ-teritoriale) de interes local;

- terenurile pe care sunt amplasate unitățile administrative, culturale, de învățământ și sociale (primărie, cămine culturale, școli, cabinete medicale și veterinare etc.),
- cimitirele;
- păduri și pășuni.
 - târgul de animale;
 - spațiile verzi din preajma râului Caraș și a Pârâului Nermed;
 - terenurile de sport;
 - terenuri destinate investițiilor economice, concesionate sau pentru concesionat;
 - pădurile și pășunile deținute de către primărie;
 - alte terenuri cu destinație turistică și destinată recreere, deținute de către primărie (Cantonul Silvic Comarnic, Tabăra școlară Jervani, Cantonul Silvic Navesu Mare).

D). Terenuri proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

1. Terenurile din intravilanul localității și aflate în proprietatea privată a localnicilor,
2. Terenurile aflate în intravilanul localităților, în proprietatea privată a unor agenți economici,
3. terenurile deținute de către biserica catolică din localitate.

Proprietatea asupra terenurilor este reprezentată în planșele desenate, pentru fiecare localitate în parte.

4. CONCLUZII - MĂSURI ÎN CONTINUARE

Pornind de la relațiile de interdependență, se vor concretiza acele propuneri realiste, viabile, legate de dezvoltarea bazei economice, asigurarea locurilor de muncă, existența resurselor și a valorificării acestora, dezvoltarea sectorului terțiar al serviciilor, cooperării pe linie tehnologică, îmbunătățirea transportului și circulației, diversificarea rețelei de instituții și servicii publice, adoptarea programelor și măsurilor de protecția mediului natural și construit etc.

În privința extinderii intravilanului s-au suplimentat cu suprafețe de teren necesare diferitelor funcțiuni, în special (construcții, locuințe individuale, unități pentru servicii și turism, gospodărie comunale, echipare edilitară etc.)

Zona spațiilor plantate pentru agrement, sport, odihnă, locuri de joacă pentru copii va fi reanalizată în sensul reabilitării, reamenajării și valorificării superioare a malurilor râului Caraș și a altor cursuri de apă care traversează localitățile comunei.

Zona căilor de comunicație va înregistra creșteri de suprafață, lucrările ulterioare referindu-se la trasee noi, lărgiri de profile transversale, amenajări de intersecții, rezolvări de parcaje, etc.

După caz, în funcție de situația existentă, necesitățile locale, atribuțiile decizionale ale administrației publice locale etc., se vor întocmi documentații urbanistice specifice PUZ, PUD pentru următoarele genuri de probleme:

- extinderi de intravilan care presupun construcții și amenajări, realizări de străzi și trasee de rețele tehnico-edilitare, amplasări de obiective majore de interes general etc.;

- planuri de lotizare/parcelare pentru locuințe în gospodării individuale;

- proiecte de specialitate privind completarea și modernizarea rețelei de circulație și transport;

- elaborarea de planuri urbanistice de detaliu (PUD) pentru obiective pe terenuri cu statut juridic stabilit și cu condiții de construibilitate, care presupun derogare de la reglementările PUG;

- proiecte de specialitate pentru echipare tehnico – edilitară.

Propunerile din prezentul PUG au fost analizate pe parcursul mai multor consultări cu administrația locală, la nivelul Primăriei comunei Carașova și vizite în teren.

Pe baza avizelor obținute de la organismele interesate și implicate în aplicarea strategiei de dezvoltare și a planului urbanistic, PUG Carașova și Regulamentul local de urbanism, aferent vor fi aprobate de către Consiliul Local Carașova. Odată aprobat, PUG Carașova și Regulamentul său, capătă valoare juridică fiind o documentație opozabilă în justiție, între administrația publică locală, care urmărește aplicarea acesteia și membrii comunității locale și/sau alți investitori.

4.1 DIRECȚII PRINCIPALE DE ACȚIUNE:

Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructură majoră (căi de transport rutier, alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală);

Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice, dezvoltarea turismului și stimularea întreprinderilor mici și mijlocii cu capital privat;

Stabilizarea populației prin ridicarea calității vieții;

Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei zonei cu precadere prin turism.

Includerea comunei într-un circuit mai larg, turistic și economic, prin modernizarea racordării principalelor căi de comunicații din zonă la DN 58.

4.2 PRIORITĂȚI ÎN INTERVENȚIE

Luând în considerare Planul strategic de dezvoltare social-economică comuna Carașova 2008-2013 și opțiunile de dezvoltare spațială evidențiate în cursul elaborării Planului Urbanistic General al comunei, au fost identificate următoarele proiecte care pot conduce la atingerea obiectivelor stipulate în documentul strategic.

4.2.1. Protecția mediului

Implicarea mai largă a ONG, agențiilor de mediu și a serviciului comunitar, existent la nivelul primăriei, alături de specialiștii Parcului Național Semenic Cheile Carașului, în rezolvarea unor probleme de mediu, ținând seama de faptul că o mare parte din teritoriul administrativ al comunei este cuprins în acest parc.;

Realizarea și darea în funcțiune a investițiilor privind sistemul de canalizare și epurare la nivelul tuturor localităților comunei;

Realizarea de puncte colectoare cu preselectie a deșeurilor, a rampelor pentru depozitarea containerelor și dotarea populației cu pubele.

Dotarea punctelor de belvedere și de oprire, de pe traseele turistice cu containere și asigurarea colectării resturilor menajere depozitate aici

Organizarea unor ample lucrări de ecologizare a zonelor afectate de depozitarea necontrolată a deșeurilor, în principal în preajma râului Caraș, Nermed și a altor cursuri de apă, la care să fie angrenați beneficiarii de ajutoare sociale.

Dezvoltarea turismului în zonele de interes turistic și economic de pe teritoriul comunei se va face în mod durabil prin respectarea legislației de mediu și în concordanță cu Planul de Management al Parcului Național Semenic-Cheile Carașului.

4.2.2. Reabilitarea și dezvoltarea Infrastructurii de Transport – Comunicații – Utilități Publice – Clădiri Publice

Modernizarea în totalitate a rețelei de străzi și a drumurilor comunale, precum și reabilitarea drumurilor agricole;

Podete tubulare montate peste rigole, la racodul dintre drumurile agricole și DN 58.

Extinderea rețelei de utilități publice în zonele cu potențial turistic, industrial și agricol (drumuri de acces, alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă, canalizare);

Realizarea și reabilitarea podurilor și a punților pietonale peste cursurile de apă care traversează satele Carașova și Nermed, realizarea unor ziduri de sprijin, decolmatarea văilor și rigolelor;

Modernizarea DJ 581 A, și a DJ 582 C, pe toată lungimea lor (cu sprijinul administrației județene), pentru o mai bună valorificare a uriașului potențial turistic al zonei

Același lucru se dorește și pentru DC 97 Iabalcea până în Padina Seacă (DJ 582 C)

Reamenajarea zonei centrale și dotarea cu infrastructură necesară, turistică în special (Han Croat, Centru de informare turistică), cultural/sportivă și de servicii (piață agroalimentară) ;

Îmbunătățirea transportului în comun prin realizarea unui inel de circulație pentru mijloacele de transport în comun care să cuprindă toate satele comunei

Realizarea, reabilitarea și dotarea unor clădiri de interes social și cultural de pe raza comunei (Dispensar medical, Cămin cultural, centru de informare turistică etc.);

Realizarea și amenajarea unui muzeu etnografic local în noua clădire recent renovată.

4.2.3. Dezvoltarea Serviciilor Sociale și de Sănătate și a Infrastructurii aferente

1. Realizarea Centrului social pentru vârstnici în Carașova, pentru a servi persoanelor vârstnice rămase singure și celor cu dizabilități accentuate.

2. Valorificarea superioară a locației unde se găsește sediul Uninii Croaților, prin activități culturale interzonale și a Căminelor culturale din satele comunei, pentru activități sociale comunitare, în principal în sistem de cluburi tematice, care să faciliteze întâlnirea persoanelor de vârstă a treia, dar și a tineretului.
3. Asigurarea condițiilor necesare amenajării și dotării a două puncte farmaceutice în localitățile Iabalcea și Nermed, pentru asigurarea necesarului de medicamente pentru oameni, și a unei farmacii veterinare în Carașova, care să deservească întreaga zonă, inclusiv localitățile riverane.

4.2.4. Priorități de intervenție în funcție de necesitățile și cerințele populației

- Asigurarea unei infrastructuri tehnico-edilitare competitive, capabile să susțină dezvoltarea turistică a zonei în intravilanele existente și propuse și a zonelor cu potențial turistic;
- Ocuparea parcelelor libere cu construcții ce respectă specificul arhitectural local;
- Amenajarea spațiilor publice din zonele centrale;
- Realizarea unor parcaje și locuri de popas în punctele de „belvedere”
- Realizarea unei zone de recreere și promenadă pe malurile Carașului, pe baza unui cadastru verde și amenajarea acesteia cu infrastructura necesară (alei, piste pt. biciclete, role), dotarea acesteia și completarea vegetației unde este necesar prin plantarea unor specii autohtone indicate acestui mediu;
- Transformarea cantonului silvic de la Comarnic, într-un viitor sat de vacanță, reamenajarea fostei tabere școlare de la Jervani și a altor zone cu potențial turistic ridicat, în maniera dezvoltării durabile.
- Supra-lărgirea drumurilor de acces în zonele cu vizibilitate redusă, sau delimitate de abrupturi și pantă cu înclinație mare;
- Realizarea unor amenajări turistice (parcaje, puncte de informare, locuri de odihnă, puncte de belvedere) și punerea în valoare a principalelor obiective de interes turistic ale zonei;
- Igienizarea cursului de apă al Carașului și dotarea punctelor de popas turistic și a locurilor de campare de pe traseele turistice existente cu coșuri pentru resturi menajere, WC, surse de apă etc;
- Încurajarea păstrării și reconstruirea în situ a morilor de apă;
- Reabilitarea locuințelor vechi, importante pentru conservarea patrimoniului local, a sălașurilor și a vechilor ziduri din piatră, și valorificarea lor turistică;
- Elaborarea unor PUZ-uri pentru parcelare, construire case de vacanță, construcții turistice etc.

4.3 DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

4.3.1. Dezvoltarea Economiei și a Mediului de Afaceri

- Crearea unui Centru de consultanță pentru sprijinirea gospodăriilor agricole și de management al fermelor și altor funcțiuni cu profil agricol,
- Sprijinirea înființării unor micro-întreprinderi cu profil – construcții, materiale de construcții, activități de industrie ușoară, prelucrarea lemnului etc;
- Sprijinirea extinderii serviciilor de transport în comun, la nivelul tuturor localităților comunei, inclusiv la nivelul localității Carașova, prin înființarea unei stații de autobus suplimentară.
- Extinderea infrastructurii și a căilor de acces în zonele de extindere conform PUG;
- Racordarea noilor zone de dezvoltare cuprinse în PUG la rețeaua de utilități publice.

4.3.2. Agricultură

Solurile din teritoriul studiat au o textură bună cu însușiri fizico-chimice favorabile fânețelor și

pășunilor iar cele din zonele joase, depresionare și pe terasele Carașului sunt optime pentru culturi agricole (porumb, păioase, cartofi și pomi fructiferi). *Vezi 2.2.4 Caracteristici geotehnice.*

- Valorificarea produselor agricole și alimentare de calitate prin crearea unui centru comercial zonal de depozitare și cu vânzări „en-gros” pentru produsele locale, de origine agricolă (fructe, cartofi, produse animaliere etc);
- Sprijinirea înființării de micro ferme zootehnice, pomicole, piscicole și legumicole;
- Sprijinirea înființării unui centru de colectare, prelucrare și ambalare a fructelor, inclusiv a celor de pădure și plantelor medicinale;
- Sprijinirea înființării unui centru de sacrificare și abatorizare - animale;

4.3.3. Turismul

Consideram că turismul poate deveni o ramură foarte importantă în cadrul economiei comunei Carașova. Resursele naturale și antropice existente în acest teritoriu sunt numeroase, au un grad ridicat de originalitate și atractivitate, însă lipsesc condițiile necesare, esențiale pentru satisfacerea nevoilor consumatorilor de servicii turistice. Lipsa de infrastructura inhibă deseori dezvoltarea circulației turistice, de unde și necesitatea sprijinirii și creării unei infrastructuri de susținere a activității turistice, prin:

- Incurajarea, consilierea și sprijinirea construirii de pensiuni turistice;
- Înființarea unui Centru Zonal de Informare și documentare turistica;
- Amenajarea și marcarea principalelor trasee turistice și a căilor de acces;
- Asigurarea utilităților publice;
- Alte amenajări (marcaje turistice, balcoane și alte amenajări de belvedere) și măsuri care să faciliteze dezvoltarea principalelor forme de turism precum și a infrastructurii de comunicație și a echipării edilitare:
 - Turism de odihnă și recreere;
 - Turism rural;
 - Turism itinerant cu valențe culturale și ecumenice;
 - Turism de tranzit;
 - Drumetie montană;

Totodată, se impune valorificarea în scop turistic a peisajelor naturale spectaculoase și a unor ocupații tradiționale, legate de valorificarea lemnului și creșterea animalelor.

Actualele baze de cazare constituie totodate puncte de plecare spre alte zone de interes turistic, situate în imediata apropiere sau incluse într-un circuit turistic mai larg, deschizând în același timp

p
o
s
i
b
i
l
i
t
ă
ț
i

d
e

a
m
e
n
a
j
ă